

ప్రతి దినము వక టిం వల బడును
Post Box No. 212 Telephone No. 2544.

Vol. 15 } డిన్స్ పట్టణము 1927-వ నం నెప్టంబరు నెల 21-వ తేది బుధవారము } No. 144
నంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభువనామనంతర భాద్రపదమాస బహుళ ఏకాదశి. } సంచిక ౧౪౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు:

గొప్పగొప్ప కారీకే శేలకుశేలు
జ్యోతిషావత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాపును, వాయు పొట్ట
బాపును, శర్యపునొప్పుల బారదోలును,
బట్టబోగొట్టును, బెంటుల భేదించును,
బాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
శరతును తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే ఔషుట పట్టుట
చేత శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నాడు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
జానము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-3 0-10-1
డబ్బా 1-3 రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు
249, ఫోర్టోడ్డు, ఫోర్టో, బాంబాయి.

దీర్ఘకాలమునుండియున్న మాదుకాణమును మరువకుడు

బంగారు వెండి నగలలో యేది కావలసినను
మా వద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.

మా ఎద్ద కొనునట్టి వానికి గల లాభములు ఇదివరలో మాహా లావాదేవీ చేయుచున్న వారికే తెలియును.

తండ్రివిలాసము
"ఉమ్మడియర్"

ఉమ్మడి రావుయ్యి శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

నగల వర్తకము, 25 చైన్వాదాగు ఫోర్టో, మదరాసు.

1842

(1)
ఔరిఫాక
నెం. 2802

వర్తకు లందరిచే విక్రయించ బడుచున్నది.

ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు

ప్రపంచము దంతలను ప్రసిద్ధిబడసినది. మెదవలంపల,
కులబదకము, మానసిక, శారీరకలహిత మొదలగునవి దీనిచే
పటాపంచలగును. 82 మాత్రలుగల బుడి 1.3 ధర రు. 1-0-0
ఇవాం!!
కామశాస్త్ర
219 ఆతంకనిగ్రహ ఫార్ములె.
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. లేక మెయిక్స్ గోల్డ్ కాశివా

గోక్షీరవర్ధని 3984

ఆవులసాలను ఆత్మీయముగా పు
నిజేయును. ఆట్టిపాలుపుచ్చుకొనిన
చి రికి రక్తశుభ్రతచేసి జీర్ణ శక్తిగల్గిం
చి పరగమేహములను వాన్చి బలము
నిచ్చును. నెలకు పరిశోధ 2 పానుల
డబ్బా 13 రు 2 లు. వి.వి. చార్జివేరు. నిజిషర్లు శ్రీమదుమార్గ
2680 రు నెలయువారు G.M.&Co. MOUNT RD. P.B.
No 314. MADRAS.

కలరాకు నివారణమైనందు విషాచినివారిణి

గత యిరువది సంవత్సరములనుండియు అనే
క ప్రాణులను రక్షించి ఖ్యాతిపొందియున్నది.
ప్రతి యింటను శ్రమినుష్యుని వద్దనున్న కాల
ములో ముఖ్యముగ వుంచుకొనవలెను. కలరా
విరేచనములకేగాక జిగట నెత్తురు అజీర్ణ విరేచన
ములకును ప్రవయోగించును. 3814
వెల రు 1-2-0 డబ్బా రు 12-0-0
అయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రి,
ప. కె. ప. సి. అయుర్వేద నిలయం బెజవాడ.

తామరతైలము

చబ్బి 1-3 0-6-0. 12-3 8-8-0.

అన్ని జాతులకు డిపో. వాడగాను తొల బాంబాయి

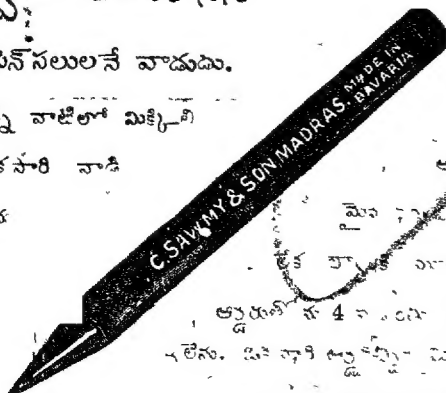
ఎప్పుడును సి. స్వామి అందు సన్

వైలెట్ కాపింగు పెన్ సలులనే వాడుదు.

Full ప్రస్తుతము బజారునందున్న వాటిలో మిక్కిలి

శ్రేష్ఠమైనది, సరసమైనది ఒకసారి వాడి

చూచిన మీరు నమ్మకము గలుగున

C. SWAMY & SON
242, China Bazaar Road, Madras.

శ్రీమత్ కన్యకాపురాణము.

ఆర్యవైశ్యకలదేవతయగు శ్రీనాసనకన్యకా పరమేశ్వరి పరిత్రమును ఆనేక ప్రాచీనతాతపత్ర గ్రంథముల నామాలా గ్రంథముగ పరిశీలించి ఆంధ్రతాత్పర్య సహితముగ నేతద్వంశీయులు ముఖ్యముగ సంశయాచారాభివృద్ధి లభింపజేసిన మొనర్ప వి పథమున గోత్రాన్యనేక సంగతులను చేర్చింది సరితాను సరమున కుచితముగ హస్తాత్ చిత్రపటములను చేర్చి డబుల్ రాయల్ 40 సాన్ల ప్లేజ్ కాగితములందు 82 అధ్యాయములు గల 842 పుటల గ్రంథముగఁ బ్రకటింపఁబడి యిదివరక నేక పత్రు లి హిందూదేశమున వ్యాప్తిచెందియున్నవి.

కాల్కీకాండ 4-0-0; ఆట్టలైదు 8-8-0
పొద్దుభుక్తులు ప్రత్యేకము.
మయునా రీక్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు.

వాటాబాటి - వెంకటనరసింహులు సెట్టి

4061

అందు సన్ను,
బహుశిధి, చిత్తూరు.

తులసి.

తులసి మొక్కయొక్క అద్భుత క్రియలను దెలుపు గ్రంథము. సర్వవృత్తిక క్రిమి కీటకాది విషములను, కఫజాడ్యములను, హరించు తులసి యోగములను, చంటి జబ్బులను కుదుర్చు తులసి జ్వరములను, తులసి మహాత్మ్యమును, తులసి పురాణమును, తులసి వైద్యమును, తులసి పటములను, తులసి గోవింద నామములను, తులసి పూజయను యింధు వ్రాయబడియున్నది. వైద్యులకు, వైద్యేతరులకు, స్త్రీలకు మిగుల ఉపయోకమైన గ్రంథము. 8905

పల 8 అణాలు. పొద్దు భుక్తులు 8 అణాలు.

కేసరి కుటీరం,

యర్రేడ జెండ్లపాల, ఎమ్మారు, మద్రాసు.

ఆయుర్వేదావసరత్వకరము

రూ. 3-0-0

చరక చికిత్సాస్తానము రూ. 6

శ్రీమత్ కన్యకాపురాణము, చిన్నపాకాగారు. 1

LALIMLI

PURE WOOL

లంబాలు

మంచి విలువగలవి. వలన, అవి, వెచ్చగాను, గట్టిగాను, అందముగానుండి చాలా కాలము వరకు ముచ్చును.

మీరు లాలిమిలీ లోహీనే కొనినయెడల మీపైకమునకు వెరియిన పలువను ఎరబులు దృఢనమ్మకము గలిగియుండవచ్చును. కారణమేమన, లాలిమిలీ లోహీలన్నియు నూటికి నూరువంతులు మంచి పూలుగఁపని పూచీ నివ్వబడినవి.

అనేకమైన తూనికలు గలిగి

2986

30 రకముల వివిధరంగులలోగలవు.

ధరలు

సం	రకము	పొడవు	వెడల్పు		ధర
			గజములు అంగు.	క. అ.	
సం 3	రు లోహీలు (తెలుపు, ఇతరరంగుగలవి)	3	0	1 1/2	0 7 10
" 26	రు "	2	15	1	6 6 10
" 26	రు "	2 1/2	0	1 1/2	0 5 2
" 418	రు "	2	12	1	5 5 4
" 816	రు "	2	15	1	6 7 0
" 26	రు " చెక్కు	2	15	1	6 7 8
" 60	రు " తెలుపు మరిరంగులు	3	0	1	6 12 0

Manufactured only by

The Cawnpore Woollen Mills Company.

(Branch of the BRITISH INDIA CORPORATION Ltd.)

P. O. Box No. 5.

CAWNPORE

Lalimli Agency—

Messrs. KAPURCHAND & Co.,

CHICKPET,

BANGALORE City.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ సం. సెప్టెంబరు నెల 21 తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు.

దని మాలు కా 1-8	రు 126	సెంటలు	140	మి.
దియ్యముబస్తాలు				
తునుమ తెనాలిని	శ 42	కలవి	రు 14	0 0 15 0 0
ల్లారిని	డిల్		15	8 0 16 0 0
డిల్			16	4 0 17 0 0
సెంటలు ర. 164	అస్తా 1-8		11	8 0 12 0 0
మత్తులు			22	0 0 25 0 0

2. ధాన్యముపెప్పలు.

కందులు బస్తా 1-8 ర 205		16	0 0 17 0 0
సెనగలు	డిల్	18	4 0 14 8 0
పెసలు	డిల్	14	8 0 17 0 0
మినములు	డిల్	17	0 0 19 0 0
తలవలు	ర 195	15	0 0 15 8 0

3. నూనెపెప్పలు.

మత్తులనూనె కా 1-8		150	0 0 152 0 0
నెయ్యము 1-8		14	0 0 24 0 0
కొండాపురంజేరు సెనగపప్పుకా 1-8		52	0 0 54 0 0
ఇలరప్రదేశము		48	0 0 50 0 0
జేరు సెనగనూనెగానూ కా 1-8 ర 120	మి.మి. నూనె	115	0 0 115 0 0
అనుదము కా 1-8		114	0 0 115 0 0

4. చిల్లరపెప్పలు.

చాయవకుపు కా 1-8		78	0 0 74 0 0
కూరవకుపు		44	0 0 48 0 0
విరవకాయలు(గుంటూరువి) కా 1-8		105	0 0 188 0 0
గుంటూరుపాయకలు పీలిమండ మణుగు 1-8	రు 40,4		
కాళవా పీహాయకలు		50	5
కెల్లము కా 1-8		40	0 0 60 0
అన్నాచక్కెర బస్తా 1-8		29	6 0 29 10
చింతకందు కా 1-8		21	0 0 49 0

5. ఇనుము.

కట్టారం కా 1-8		29	0 0 32 0
వడరం		24	0 0 29 0
రఫ్తండు		28	0 0 32

6. నూలు.

సం 20 డెన్ని సెంటు		1	
సం 6 డెన్ని కట్టారి		5	2
సం 24 " లాకి		5	2
సం 60 " కారం డెన్ని		10	8
సం 12 1/2 బోడా		5	8
సం 20 1/2 కాపురకి		7	10
సం 40 కామ్యరు 10 కా		11	7
సం 44 పాండా		5	12
సం 4 డెన్ని మసీదు		4	0 0

7. దూది.

హిందూనాటు బాదన 1-8		400	0 0
కల్పాదునాది		145	0 0

8. లోహములు.

సం 10) తులసి		59	4 0 59 6 0
బంగారు, తులము 1-8		21	0 0 21 2 0
పసుము 1-8		18	7 8
ఇత్తడి కా 1-8		286	0 0 240 0 0
కాకి కా 1-8		250	0 0 251 0 0

దంతమార్గము

డబ్బీ 1-8 శ 0-2-0; 12-8 1-4-0

ఈ దంతమార్గములో పండ్లతో ముటవలన చిగుళ్లు గట్టి కదును. చిగుళ్లు నుండి రక్తము కాలుకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముక్కుములవలె తెల్లగా నుండును. అమ్మ తాంబూలం సిని, బొంబాయి - నుడగాను.

సి జి ర్ సి గ రె ట్టు

త్రాగు వారలకు మంచి బహుమతులు

సిగరెట్టు అమ్ము అంగడివానిని అడిగిన గాని, లేక పోస్టుబాక్సు నెం 2054 కు వ్రాసిన గాని, అన్ని వివరములుగల బహుమతుల జాపితా పంపబడును.

FACSIMILE OF A "SCISSORS" SLIDE.

సి జి ర్ సి గ రె ట్టు ను

త్రాగి, నైపులను జాగ్రత్త పరుచుకొనుడు.

సిజిర్ ప్యాకెట్టులోలోని భాగము దమర్చబడి, వైన చిత్రింపబడిన మాదిరిగలది.

THE IMPERIAL TOBACCO CO. OF INDIA Ltd.,

ప్రకృతి

కార్యస్థానము-బెజవాడ

ఇది యొక ఆంధ్ర ఆరోగ్యవిషయిక మాసపత్రిక. 9 వ సంపుటము 2 వ సంచిక సెప్టెంబరు నెలలో వెలువడినది. కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఈ సంచికయందు మహాకోగలక్షణ జలచికిత్స ప్రాకృత చికిత్సావిషయము, ప్రాథమికభాగము, మున్నగువానిపములు గలవు. మందులను వర్ణించి సహజావారమును భుజించుచు ఆరోగ్యమును కాపాడుకొన గోరువారి కిది అత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది గడచిన ఎనిమిదేండ్లనుండి ప్రకృతిచికిత్సావిషయముకొరకు బెజవాడలో ప్రకటింపబడుచున్నది. సాలు చందా మూడురూపాయలు. వలయువారు మేనేజరు, ప్రకృతి, బెజవాడ అని వ్రాయవలెను.

అష్టావధానము

ది 17-9-27 శనివారము నాటి సాయంకాలము ౧౧ ఘంటలకు నార్త మదరాసు హిందూ సెకండరీస్కూలునందు గౌరవన్యాయాధికారిజీ శ్రీమతి ఆలమేలుమంగళాచారమ్మగారి యాధిపత్యమున గుంటూరు జిల్లా జేటపాళెం దేవంగళెట్ల వాస్తవ్యులు బాలకవి అష్టావధాని పింజు సుబ్రహ్మణ్యముగారిచే అష్టావధానము జయప్రదముగా నెరవేర్చబడినది. అవధానాంతమున మదరాసు దేవంగళసంఘమువారు కవిగారిని పుష్పమాలాలంకృతులుగా నొనర్చి వారి అష్టావధానై పుణ్యమునకు మిగుల సంతోషించి నూలుపదారు రూప్యముల నొసంగి సత్కరించిరి. పిమ్మట సభ్యులు కొందరవధానప్రావీణ్యమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి. అనంతరము సార్వభృమలతో సభ ముగిసినది.

(ఒకవిలేఖరి)

రాయదుర్గ రైలుగండ్లు

మం తెన కొట్టుకొనిపోవుట

అంబికలు, సెప్టెంబరు 19:—జిల్లాట్రాఫిక్ నూపర్మెంటుగారు యిట్లు తిలకింపుచున్నారు:— బళ్లారి రాయదుర్గ రైలుపై క్యామలాపురం రాయదుర్గ స్టేషనులమధ్య 12 వ తేదీన 12 గ వంతెన వరదలలో కొట్టుకొనిపోయెను. రైల్వే ఆరెండు స్టేషనులమధ్య నడచుటలేదు. ఎంత నష్టమయినదియు తెలియదు. భాగనుటకు కొంతకాలము పట్టును.

తిరుచనాపల్లిలో టి. ఎస్. మందరరాజులువాయుడుగారి ఫర్ము 18 తేదీరాత్రి ఘాతీగాకాలిపోయినది. దు 20,000 నష్టము కలిగెను.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము

ఈ కల 18 వ తేదీని రాజమహేంద్రవరములో లోకల్ సంఘ సమావేశము కావించిన తీర్మానము:-

1. ఇదివరలో యీసభకు శ్రీయుతి గజపతి రావు చంద్రారావు పంతులుగారిని ఎన్నుకొనిరి. వారు ఆ అభ్యుత్సాహ పదవి నొసంగినందులకు కమిటీవారికి కృతజ్ఞతను జూపుచు వారు ప్రస్తుతము సాంఘికముగనూ, రాజకీయముగనూ, మేర విగమనముగా ఆసభలని తెలుపుచు నొకలేఖను వ్రాసి రాజీనామా నొసంగిరి. ఆలేఖకు కమిటీవారు చదువవలసి, పిమ్మట మరొకసారి వారిని కొరికె అంగీకరింతురేమోయని కొందరనిరి. అంతట అట్లు వారిని కొరికెను ఉండరని నిర్ధారణచేసిరి. పిమ్మట అధ్యక్షునికొరకు కేర్లు సూచించవలసి.

శ్రీ దావూరు నజీరు అహమ్మదుగారిని శనివారపు సుబ్బారావుగారు అధ్యక్షునిగా సూచించిరి. శ్రీ నిడదవోలు వెంకట్రావుగారు ఆమోదించిరి. వీరినే ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించిరి.

2. గత శాసనసభ యెన్నికలలో రు 500 లకు కాంగ్రెసుకమిటీనుండి బదులుగా తీసికొనిరి. ఆసామ్మను మరల కాంగ్రెసుకమిటీకి కేర్లుటనుగూర్చి చర్చజరిగినది. ఆచరణలో శ్రీ దావూరు కేల రాఘవరావుగారు ఆసామ్మ కేర్లుట అగత్యమనిరి దీనిని శ్రీ కలిండి గంగరాజుగారు బలపరచిరి అందుపై దావూరు రాఘవరావుగారు అక్కడనే ఉంచాల్సియు ప్రారంభించిరి. తనందలలో ముందుగా శ్రీ దావూరు గారు రు 25 లకు వేసిరి పిమ్మట శ్రీ మోతే నారాయణరావు, శ్రీ చందు నారాయణరావుగారు యిరువురు శాసనసభ్యులు చెరు రు 50 లకు వేసిరి పిమ్మట శ్రీ కలిండి గంగరాజుగారు రు 20 లకు శ్రీ దాల్లి నీలాద్రీరాజుగారు రు 25 లకు శ్రీ ఆలపాటి సుబ్బన్న చౌదరిగారు రు 10 లకు తనితరులు మరికొంత మంది ముందు రు 275 వరకు వేసిరి. మిగిలిన వసూలుచేయుటకు అంగీకారమున్నట్లు తీర్మానించిరి.

3. బల్లసభనుగూర్చి జరుపుటకు ఏ తాలూకాలో జరిగేది నిర్ణయించుటకు శ్రీ చందు నారాయణరావుగారికి అధికార మియ్యమైనది

4 శ్రీయుతి నిడదవోలు వెంకట్రావుగారు గత శాసనసభ ఎన్నిక ప్రచారములో వారికి రావలసిన ప్రచారకాగితవ శేషమునుగూర్చి ఒక లేఖను కమిటీవారికివ్రాసిరి. ఆలేఖలో శ్రీ మోతే నారాయణరావుగారికి సంబంధించిన విషయములనుండి ఆవిష్కరణలలో శ్రీ నారాయణరావు జమీందారుగారు, శ్రీ దాల్లి నీలాద్రీరాజుగారు, దావూరు రాఘవరావుగారు, శ్రీ మోతే నారాయణరావుగారు గూర్చి.

సభ జరిగినప్పటినుండి శ్రీ దాల్లి నీలాద్రీరాజుగారు ఆ సామ్మను యియ్యవలెనని తీర్మానముచేసిరి శ్రీ గంగరాజుగారు బలపరచిరి ఏ: శ్రీయుతి అమోదించిరి

5 ఈ జిల్లాలో లోకల్ సంఘములలో జరిగిన నామినేషన్ లలో ఈ కాంగ్రెసు సంఘము ఎన్నికల నియమించలేదనియు ఏ ఉపసంఘమును వేరు చేసినదియు అట్టి అహినాములను గూర్చి ములేషనే ఆంశములతో శ్రీయుతి నాదూరి కే. గ్రా. గారు తీర్మానముచేసిరి శ్రీ దాల్లి నీలాద్రీరాజుగారు బలపరచిరి

6 ఈ జిల్లాలో లోకల్ సంఘములలో జరిగిన నామినేషన్ లలో ఈ కాంగ్రెసు సంఘము ఎన్నికల నియమించలేదనియు ఏ ఉపసంఘమును వేరు చేసినదియు అట్టి అహినాములను గూర్చి ములేషనే ఆంశములతో శ్రీయుతి నాదూరి కే. గ్రా. గారు తీర్మానముచేసిరి శ్రీ దాల్లి నీలాద్రీరాజుగారు బలపరచిరి

7 శ్రీ శర్మారావుగారు 11-1-1927 న పాలగొల్లలో జరిగిన మీటింగులో నొక ఉపసంఘమును నియమించిరినియు ఆ ఉపసంఘమును కన్వీనరుగా శ్రీ శనివారపు సుబ్బారావుగారు స్వయం చేసిరి అంతట శ్రీ గోవిందాచార్యులుగారు ఆ తీర్మానమును నామినేషన్ లకు సంబంధములేదనియు ఆ ఉపసంఘము ఎన్నికలకు ప్రచారముగా వినియోగించవలెనని నియమించబడ్డదనియు చెప్పుచు శ్రీ దాల్లి నీలాద్రీరాజుగారు ఇదినుకూర్చి పనిచేసిన శ్రీ శనివారపు సుబ్బారావుగారు 21 ఆడుగవలెనని ఆచార్యులుగారు చెప్పిరి.

8 ముక్కు శ్రీ సుబ్బారావుగారు మాట్లాడుచు కాంగ్రెసుతరపున నామినేషన్ లు జరుగలేదనియు పాలగొల్ల మీటింగులో కన్వీనరుగా తన నియమించబడలేదనియు ఆ పాలగొల్ల తీర్మానము రాబోవు ఎన్నికలకు వినియోగించవలెననియు జప్తుపాల్లి వారి నేగాక యితరపార్టీలవలెగూడ నామినేషన్ లలో చేయుడనియు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుపార్టీ ఎన్నికవారిని నామినేషన్ లలో ఎన్నికగా వారిని కేర్లు చేయవలెననియు మున్నగు అంశములతో నిర్ణయము చేసినందున నిజమనియు, కాంగ్రెసునకు దానికి సంబంధములేదనియు, కాంగ్రెసుసభ్యులలో కొంతమంది నామినేషన్ లు అయినట్లు వాస్తవమనియు, అయినవారు వారికి అయ్యునున్న మానమునందు, అందుండి యేకాద్వితీయ చేయవలసినియు నా న్యాయమున నారా అంగీకరించవలసినియు జిల్లా లాంటిలోకల్ ఎన్నికలలో నామినేషన్ లు జరుగవలసినియు అంగీకరించుట తప్పకావలసియు చెప్పుచు తీర్మానమును అనుమతముగా మాట్లాడిరి. అంతట ఆ తీర్మానమును వోటుకు తెచ్చగా శ్రీ కే. గ్రా. గారి తీర్మానము అధిక సంఖ్యలచే అంగీకరింపబడెను.

ఈసభ యీసభ్యులలో ముగించిరి. పిమ్మట కార్య నిర్వాహకసభ జరిగినది

(నైకియవిలేఖరి)

EAT KASHMIR FRUITS & NUTS.
WALNUTS, thin skin, fresh, APPLES, choicest dessert; or HAZELNUTS, 11 lbs Rs 5 5; ALMONDS, fresh, thin skin; APRICOTS, sweet, stoneless, FIGS, CURRANTS, RAISINS or APPLERINGS, 11 lbs. Rs. 13; Pure Lotus HONEY 8 1/2 lbs, Rs 5, Pure Saffron, 10 lbs Rs 5 Post Free 19/3
Dor Bros. Srinagar, KASHMIR

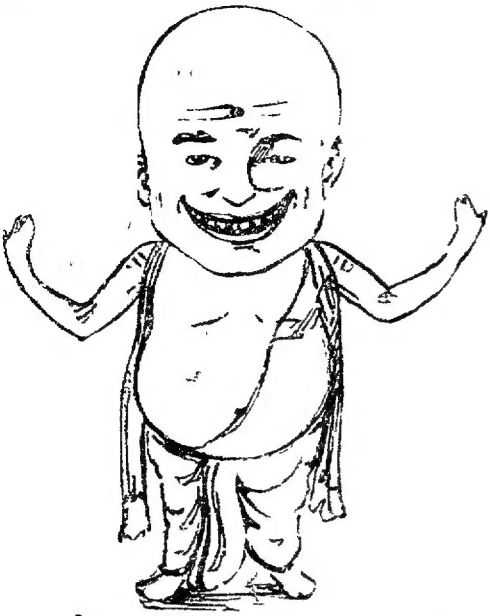
ఆరోగ్యమే ఐశ్వర్యము!
అపల్లమును పోగొట్టి ఆకలినిపుట్టించుటకును, సువాసనకును, వి. ఆరోగ్యజ్ఞానకును మా నల్ల మిస్కియింగువను వాడుడు.
గర్భిణి శ్రీలకు నిర్భయముగా వాడవచ్చును.
రతి 1-కి 2-0-0 పచ్చకర్పూరం, కుంకుమపువ్వు, కస్తూరి వగయిరాలు కూడ మారిత 1-కి-1-12 తావున దొరుకును.
గోపాల్ జి ఛాంవ్ సి ఆండు కంపెనీ,
3752 21 గోవిందస్వామి కథి,
మదరాసు.
రతి 1-కి 1-10-0 రతి 1-కి 1-6-0

కాను బంగారుకు, అసలు పెండికి పూచీనిచ్చెదము
వెల బంగారు నగల విషయములో మీకు ఏదీ కావలసి నను వ మాద్ద సిద్ధముగా నున్నది.
హాజరులో లేనివి గడుపుకాలము లో గాతయారుచేసి పంపబడును.
ఉమ్మడి బంగారుకైటి అందు సన్న, నగలవ ర్రులు, 28, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు

ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రతిక.
మా ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రతికకు పెద్దెంబరు ఒకటవ తేదీతో ప్రథమ సంవత్సరము పూర్తియైనది ఎటులయినను ప్రతిక చరిత్రానుగ వేసి దేశసేవచేయుటకు సర్వవిధముల ప్రయత్నింప తిమి. ఎన్ని న్యాయ ప్రమాదలకు లోనైనను తగిన స్థిరత్వము యేర్పడలేదు. ఇంకను ఆంధ్ర సోదరులలో ప్రతికాపతనాభిలాష తరువుచును పెరిసాంద్రుడు గావున మాసప్రతిక స్థిరత్వమేర్పడుటకు కొంతకాలము ప్రయత్నించి దేశసేవచేయుటకు సంకల్పించితిమి. ప్రతిక ముద్రామనుమన్నది.
నాసప్రతిక ప్రథమసంచిక అక్టోబరు మొదటి తేదీనుండి క్రమముతప్పక వెలువడుచుండును. విశేషవ్యవహారముల కల్గిననపు ప్రతికను నిలుపుచేయవలెననియు. రాయలు 1/4 నైజాకు మించిన నైజాలో 60, 70 పులులతో విద్యాధికులవ్యాసములతో మాయందభిమానాతిశయములగు చందాదారుల కెల్లరకును ప్రతికసంకేయుచున్నామనియు, పూర్వమువలెనే దేశ సేవాభిలాషను దిలకించి ఆంధ్రసోదరులు తోడ్పడవలెయునని కోరుచున్నాము.
శ్రీ వత్సవాయి రాయజగపతివర్మ,
ప్రతికాధిపతి.

క్షయదగ్గు తత్సంబంధమైన వ్యాధులకు అమోఘమైన ఔషధము
కడచిన 1 సం॥ 6 నెలలునుండి నా భార్య పలువిధ కులకవ్యాధులచే బాధపడుచుండెను. తీవ్రమైన క్షయజ్వరము, వలసము, అతీర్ణవిరేచనములు మొదలగునవి ఆపెను బాధించుచుండెను ఆంగ్ల ఆయుర్వేదవైద్యులు చికిత్స చేసినందు నిష్ఫలముగా జరమైనందున తిరునల్వేలికిల్లా కష్టాపురవాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపురము, మైసూరు, బెంగళు, లిన్ పెరారియా నిధిలో ఆర్యుల లాభియందున్న ప్రతికామి ఎన్. శ్రీనివాస అయ్యగారువారివద్ద చికిత్స ప్రారంభింపబడెను. పండితులవారు యిట్టి మొదటి మోతావుతోనే జ్వరము పూర్తిగా నిలిచినది. తరువాత 8 రోజులు ఔషధము యిచ్చినతరువాత విరేచనములు వసుమములుకూడ పూర్తిగా పటాపంతలై పోయినవి. ఇప్పుడు అజీర్ణమునకు లేదు. పండితులవారు ఔషధమును మిక్కిలి నమ్మకముతోనే తీరురు. ఇది ముఖ్యముగా గమనించదగిన విషయము. వారియొక్క ఔషధములు మిక్కిలి విలువగల ఓషధులచే తయారుచేయబడును. అందుచేతనే వారు ఎక్కువజెబ్బు పుచ్చుకొనెదరు. వారు వాసులయింట్లకు పూర్తి యివ్వకపోయినను తప్పక వారు వ్యాధులకు జయప్రదముగా వాసులయింట్లకు వారు కలుగజేయు ఆద్యుక్తములు విలువ వారి కిచ్చు జెబ్బులకు వెయ్యిరెట్లు అధిక మని నా అభిప్రాయము. పండితులకాకి సదా జయము కలుగవలెనని నా ప్రార్థన
2117
కె. ఎస్. చండపాటి అయ్యరు,
ఇదివరకు పెద్ద ఆందుకోలా ఉండిరి. పార్టీలపుక, మదరాసు

కామధేను నేత్ర బిందు
EYE DROPS. 3997
కన్నులలో పుట్టు దురాస్థిసములు, కొరకు రోగ సంబంధమైన విషమ క్షయాలైన మధ్యమైన దృష్టి, కన్నులపెరుపులు, నీరకాదుట వెలుగును చూడలేక పోవుట, వీటికి చాల వుపయోగకారి.
నీసా 1 కి 0-8-0 వి. పి. భర్త్యులు ప్రత్యేకం
కామధేను ఆయుర్వేదిక్ వర్మ,
362, లంకాసాలపేడి, మదరాసు.
కావలెను 4025
విద్యావతియు, సంగీతయు, చేతిపనులయందు కుశలత, సాందర్యవతియునై సాంప్రదాయ కుటుంబమునకు జెందిన, బ్రాహ్మణ (నియోగి ఉత్తమము) వితంతువు కావలెను. వివరములకు "C. R. c/o ఆంధ్రప్రతిక, మదరాసు యని వ్రాయవలయును.

అమ్మమ్మమ్మమ్మ

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకం)

ఇల్లు

ప్రశ్న—మియ్యంట్లోనే ఉండకూడదా? ఇతరుల ఇంట్లో వుంటే మీకు ఏంలాభం?

జవాబు—మియ్యంట్లో అద్దెపెట్టుకోవండి.

ఆలస్యం

ప్రయాణికుడు—ఈరైల్వే చాలా ఆలస్యంగా వస్తది. ఎందుచేత? టయిము కెందుకురావు?

పోర్టర్—అందుకే నే వెయిటింగ్ గడు లేర్పాటుచేశారండి.

పాతం

టీచరు—పాతం నీలో నువ్వు వదులుకుంటే వస్తుందని చెప్పానగద. ఆ ప్రకారం ఎందుకు వదలలేదు.

విద్యార్థి—నాలో నేను చదువుకొంటే వివరణలే దండి.

చిత్రపటం

రోడ్డు ప్రక్కన కూర్చుంటే చిత్రపటం తియ్యబడేదండేమ?

బాటసారి—అయ్యో మీకు కాలక్షుంఠా?

చిత్రకారుడు—లేదే.

బాటసారి—పక్షి వాచుకు వచ్చిందా?

చిత్రకారుడు—లేదే అట్లా అడుగుతానే?

బాటసారి—మొగవాడెయ్యవుండి రోడ్డువద్దగూర్చుని లేవవేమయ్యా? నడిచి మీవూరికి పోకూడదా?

శవాలు

పెద్దమనిషి—ఇంత ముసలవాడవు అయినావు. ఇంకా ఎన్ని రోజులు శవాలు మోస్తావయ్యా?

పుల్లయ్య—అయ్యో, మీవూరికి వెళ్లకు అయిదుగురిని మోశానండి. ఇంకా మీకుంటున్నాన్నే కనిపెట్టుకొని ఉన్నానండి. మీదయిల్ల నాకేరీలలో పట్టవ్వం తగ్గలేదండి.

చెక్కు

ఒకడు—అయ్యో, ఈచెక్కును మార్చండి.

బ్యాంకు గమస్తా—నీవు ఇంకా ఎవరినయినా ఎరిగి వుంటే వార్లనుతీసుకురా.

ఒకడు—నేను పనిమీదవచ్చానని, మీతో ఆడుకోడానికి రాలేదండి. అందరినీ ఇక్కడికి తీసుకొనిరావడానికి, నాకు తీరికలేదండి.

చిలిక

రామచిలక గొడమీదవాలెను. పుల్లయ్య దానిని పట్టుకొనిపోతే ప్రయత్నించెను.

చిలక—నీకేంకావాలే?

పుల్లయ్య—అయ్యో, నీవు పట్టివి అనుకున్నాను. అందుచేత పట్టుకోవోయినాను. క్షమించు.

నేరం

మేజిస్ట్రేటు—నీవు నేరమేమిటా, కావా.

బుద్ధుడు—ఆపంగలిమొక కనుక్కోనాలెగాని, నన్ను చెప్పమంటారేం

నిష్ప

వర్తకుడు—నేను బొంబాయిపోతున్నాను. ఇచ్చేలోగా నీవే నిష్పవహారం చూస్తాండు.

గుమాస్తా—కొట్టుకు నిష్పంబుకుంటే ఏంచెయ్యనండి? వర్తకుడు—దానికి ఏర్పాటుచేసారే ఆజ్ఞాన నీవు ఏదయినా పోరికిపో. మనకు ఇన్నులెన్నసామ్య వస్తుంది.

క్రికెట్టు

క్రికెట్టు ఆట నుండగాఉండెను. ఆరగంట అయినా ఒక్కరూ పరుగెత్తలేదు. చివరకు ఒకరు పరుగెత్తిరి.

పేక్షకుడు—అయ్యో లెక్క పెట్టే ఆయన నిద్రపోతున్నాడండి. మీరు పరుగెత్తితే లేపవస్తుంది. ఉరుకొండి.

పోట్లాట

ఎల్లయ్య—రాత్రి పెద్దకుపానుగాలి వచ్చింది. మీకు తెలుసునా?

పుల్లయ్య—నాకు తెలియదండి, అప్పుడు నేను నా భార్య పోట్లాడుతున్నాను.

పని

ఒకడు—మీకేంపని అండి?

ఇంకొకడు—నేను గొప్పనటుడను. నాపేరు వినలేదా?

ఒకడు—అది మీనమ్మకంకాబోలు.

రైలు

రైలులోఉండే గొలుసునలాగిరి. బండి ఆపిపోయెను. గార్డు బండివద్దకువచ్చెను.

గార్డు—ఎవరు గొలుసు లాగింది?

ఒకడు—నేనే నండి?

గార్డు—నీకు ఏం యిబ్బంది వచ్చింది?

ఒకడు—నాకేం ఇబ్బంది రాలేదండి.

గార్డు—అయితే ఎందుకులాగావు?

ఒకడు—అయ్యో, మేము ముగ్గురము బ్రిడ్జి ఆలకముకొవలెనని అనుకొన్నాము. నాల్గవవారు దొరకలేదు. మీరు అందుకువచ్చుంటారేమో అని పిలిచామండి.

నోటీసు

నర్తకుడు—నేను బాకీనోటీసు పంపించాను, అందిందా?

పెద్దమనిషి—అందింది.

నర్తకుడు—అందుకే ఎందుకుబాకీపంపించలేదండి?

పెద్దమనిషి—నీకేంపిచ్చా? నాకువచ్చేనోటీసులన్నీ ఒక గంపలోవేస్తాను. నెలకునాలుగునొప్పువత్తిసి, బాకీవచ్చేస్తాను మీడింకాతీయలేదు. మీరు తొందరపెట్టితే మాక్రము, ఆగంబు జోగికి పోనేపాను. బాగ్గత్త.

చెన్నపట్నం

ఒకడు—చెన్నపట్నంలో పుట్టినందుకు, నేను అదృష్టవంతుడినే?

ఇంకొకడు—అట్లా అంటారేం?

ఒకడు—నాకు ఆరినారాదు కాబట్టి.

నిద్దర

ఒకడు—పెట్టి అవుతుంటే, పిచ్చయ్య నిద్రపోతున్నాడు, నిజమేనా?

ఇంకొకడు—నిజమే, చాలయండిపెట్టి అయింతరువాతగాని, మేలుకోదు.

కొట్టడం

రామయ్య—నన్ను ఆటంకపరచకపోయితేయితే, సామయ్యను చితకపాడివేవాడినే?

భీమయ్య—ఎవడు నిన్ను ఆటంకపరచింది?

రామయ్య—సామయ్యే.

తెలివి

ఒకడు—నూరీల్లా నాకు దుకాణం పనిచేస్తాను. పప్పులు, ఉప్పు, చింతపండు, నెయ్యి మొదలయిన వస్తువులచిరలను ఏరోజు కారోజు నాతో చెప్పతాడు. మీట్లవాడు ఏమి చెప్పతుంటాడు?

ఇంకొకడు—నూరీల్లా నాడు ట్రాంకంవచ్చును. స్థితిగా మాకోపిండి అని అంటుంటాడు.

కొత్తవాడు

బాబుడు—కొత్తవాడు ఎవడోవచ్చి నన్ను కొట్టడండి.

ఉపాధ్యాయుడు—ఇంకొకరి కొట్టితే, నాడు పాత నాడు అవుతాడులే.

రిసీవరు

భర్త—మనఆస్తికంతా రిసీవరుకు ఏర్పాటుచేసాను భార్య—బాగుంది. ఆయన మనకు విందుకు పిలుస్తాడా?

పీపా

ఒకడు—ఎందుకయ్యా, ఆపిపాతంతా దొడ్లి న్న పాతావు?

ఇంకొకడు—మాపిల్లను అడిస్తున్నాను రెండి.

ఒకడు—పిల్ల ఏది?

ఇంకొకడు—పిల్ల పీపాలో ఉందిండి.

జూపకం

ఒకడు—నీలుగారు ఎందుకు ప్రసేదండి?

ఇంకొకడు—జూపకానికి.

ఒకడు—అది ఎట్లా?

ఇంకొకడు—అయినజూపకార్థం, కిలవిగ్రహం ఏర్పడి చారుగా!

భవనం

మద్రాసుపొరుడు—ఈభవనం చూశారుగద, ఎట్లా వుంది?

ఆంగ్లేయుడు—ఇది బాగానేవుంది గాని, ఇట్లాంటివి మా లండనులో లక్షలకొద్దీవున్నవి.

మద్రాసుపొరుడు—అట్లాగా, ఆకృత్యమే అదిఏమిటో తెలుసునా? పిచ్చివాళ్ల ఆస్పత్రి.

గుడి

వర్తకుడు—నేతిలో నూనెకలిపావా?

గుమాస్తా—కలిపానండి.

వర్తకుడు—ఇసకలో పంచదారకలిపావా?

గుమాస్తా—కలిపానండి.

వర్తకుడు—పొగాకు బాగాతడిపావా?

గుమాస్తా—తడిపానండి.

వర్తకుడు—అయితే, నల్ల ఉత్సాహానికిపోదాం బయలుదేరు.

చావు

కొత్త పోలీసుభటుని రోజంతా కవాతుచేయించిరి మళ్లీ సాయంకాలం మొదలుపెట్టిరి.

సామెంటు—తిన్న గానలోచ్చి

పోలీసుభటుడు—చావు ఎంతతొందరగా వస్తున్నదండి?

సామెంటు—అది ఎవరుచెప్పారు?

పోలీసుభటుడు—నాకు ఇప్పుడు తెలుస్తున్నదండి.

భూతం

ఎల్లయ్య చనిపోయి భూతంగామారెను.

ఎల్లయ్య—ఈలోకంలో ఎంతమామగావుంది, పురి రించేవారులేరు. నుఖంగా కాలముగడుపుకోవచ్చును.

ఇంకొకభూతం—ఏమంటాయి మీమ్మను ఎవ్వరోపిలుస్తున్నారు.

ఎల్లయ్య—ఇక్కడగూడా ఎవరగూ నన్నుపిలెవాళ్లు?

భూతం—అయ్యో మీవాళ్లు ఎవరో బల్లమీద వెయ్యి పెట్టి చాలానేపటినుండే కామకొని ఉన్నారంటే

చెబ్బలు

ఒకడు—ఏమయ్యా నీకు కెళ్లిఅయిందా?

ఇంకొకడు—నావంటిమీదచెబ్బలు మోటారులోనుంచి కిందపడ్డప్పుడు తగిలినవండి. మీరు కేరేవీంగా అనుకోవద్దు.

రోగం

ఒకడు—నిద్రపట్టకపోవడం ఏ రోగాల్లో చేరుతుందండి

ఇంకొకడు—అంటుకోగొట్టో.

ఒకడు—ఎట్లా?

ఇంకొకడు—మాకుక్క రాత్రిల్ల అరుస్తుంటే నాకూ నిద్రపట్టదు.

ముఠం

తండ్రి—నీముఠాలు నువ్వేచెల్లించుకో. నానోకాదు.

కొడుకు—నువ్వుచెల్లించవద్దులే, నన్ను నాచేతికిస్తే నేనే వెళ్లి చెల్లించి రసీమతీసుకువస్తాన

మహాత్ముని స్వయంచరిత్ర

చెన్నపురి లార్డు బిషపు రైటు రివరెండు డాక్టరు వాలరుగారి ప్రశంస

అకలంకవర్తనము, సగుణబ్రహ్మస్వేచ్ఛాము, కర్మయోగము, గాఢదీక్ష

శ్రీయత మోహనదాసు కరించందు గాంధీగారు వ్రాసిన స్వీయచరిత్ర ప్రథమ సంపుటమును గూర్చి విమర్శనాచార్యులు చాలావైష్ణవ మనుటకు చాల కారణము లున్నవి.

భారతదేశీయ మహాజనసభ (కాంగ్రెసు)లో దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల దురవస్థను వివరించి గాంధీగారు మరల దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లినంత వరకు మాత్రమే యీసంపుటము నందు కలదు. కథ అపమగ్రంథగా నున్నను దీనియం దత్యంత కర్మకములగు విషయము లెన్నియో కలవు. దీనిని చదువ నారంభించినచో కడపటిపుట ముగియు వరకును గూడ విరమించుటకు బుద్ధివుట్టదు. విమర్శనాచార్యుల ననిన గ్రంథకర్తవర్తనమును పంక్తియందు కొంతవరకైన వివరింపవలెను. అతని ప్రయత్నములను సత్వముతో చూడవలెను. సత్వము కొరకు చేయబడిన స్థిరములగు కార్యములను గూర్చి అభిప్రాయము నొసగవలెను. అందులకు కథను సాంతముగ చదువవలసియే యుండును. అది సాధ్యముకానిచో తరువాత జరిగిన అభివృద్ధినియైన తెలిసి కొనవలెను. మొదటి సంపుటమునందు కార్య ప్రారంభవర్తనము మాత్రమే కలదు. ఇట్టి స్థితిలో విమర్శనాచార్యులు గ్రంథకర్తకన్యామయ చేయుటయుగను. గాంధీగారి సంపుటమున ధారాళముగా జరిగిన సంగతులను జరిగినట్లుగా వివరించిరి.

గాంధీగారికి మహాత్ముడను బిరుదముకట్టి యేర్పడినది. అందువలన యితర జీవితచరిత్రలనెల్ల దీనిని విచారించవలెనని చాల దైర్య శాలియు యుండవలెను. "నన్ను సందర్శింపవలెను అతురతతో వచ్చిన ప్రజలు నేను దేవాలయమును సందర్శింప వీలులేకుండ జేసిరి." అని యొకచో గాంధీగారు వ్రాసిరి ప్రజలలో హెచ్చుమంది గాంధీగారి సందర్శనమునే కోరెదరుగాని ఆయన జీవితచరిత్రపై ఒమర్సనుచునుండరాదు.

"కూర్మకూర్మే, పశ్చిమము పశ్చిమమే భగవంతుని న్యాయ సింహాసనము చెంత భూమ్యాకాశము నిలువబడువరకును యీరెండును యెన్నటికిని కలెయవు.

ఉత్తర ధ్రువమునుండి యొకడును దక్షిణ ధ్రువమునుండి యొకడును వచ్చినను బలశాలు లిద్దరు ముఖములుగలిసి నిలచినపుడు కూర్మను లేదు, పశ్చిమము లేదు సరిహద్దు లేదు జాతీయము లేదు జన్మయును లేదు."

అని క్లిష్టంగా వ్రాసిన గీతమునకు పలువురపార్థకల్పనము చేయుచుండురు. అందువలన ప్రాద్దేశికవాదులచర్యలను విమర్శించుటకు పాశ్చాత్యుల కెట్టి హక్కును లేదని యిట్టి వారనుచుండురు.

దైర్య దాగ్యములు గలవారు ప్రాకృత్తిమాది దేశభేదములను పాటించనియే క్లిష్టంగా గారి నిజాభిప్రాయము బలమే గాదు పరస్పర ప్రేమయును సేవయును యేర్పడిననే యిట్టిదేశభేదము లంతరింపగలవు. దర్శనంలో నన్ను బోధించిన పాశ్చాత్యులపై కేసు చేయు మనిన పుడు నేను నిరాకరించితిని. రణరంగమున పోరుచున్న బ్రిటిషు సైనికులకు సహాయముచేయుటకు ఆంబ్యులెన్సువశమును సిద్ధపరచి సేవచేసితిని. అపుడునేను జాతివర్ణము దేశము మున్నగు అల్పభేదములను కొంచమైన పాటించలేదని గాంధీగారు వ్రాసిరి. ఉదారభావముతోను స్వార్థత్యాగముతోను చేయబడిన సేవను పరస్పర మభినందించుటలో నీ యల్పభేదము లంతరించిపోయినవి. జాతికత్తితములను నిట్టి ఉన్నతిలక్షణములు ప్రపంచమునందున్నవని మానవులదగును గ్రహింపగలిగినపుడు పాశ్చాత్యు లెన్నటికిని కూర్మదేశమువారి భావములను గ్రహింపజాలరనుటయు వారిని విమర్శింపరాదనుటయుగూడ సత్యేతరములే యగును. పాశ్చాత్యు లెన్నటికిని ప్రాచ్యదేశీయులను విమర్శింపరాదనిచో ప్రాచ్యదేశీయులు పాశ్చాత్యులనుగూడ విమర్శింపరాదని దానివలననే యంగీకరింపవలసి యుండును. నేనీవాదము సంగీకరింపను. పరస్పర సహన గౌరవములవలన ప్రాకృత్తిమదేశములవారు కలసి ఆలోచించి పనిచేసి ప్రపంచమునందలి అనర్థకములను తొలగింపవలెననియే నేను నమ్మెదను.

కేవల నిష్కాపట్యము

కావుననేను నాఅభిప్రాయము నిజలు వివరింపబూనితిని. అత్యంత కమన నీగ్రంథమును చదువుటలో ప్రారంభమున తటస్థుని పరిశుద్ధుడుగ్రంథకర్తనిష్కాపట్యమే. కొంచమైన దాపరికము లేకుండగాంధీగారు తన జీవితకర్మములను స్పష్టముగా లోకములకు వెల్లడించెను. వీనిని చదువుటవలన లాభమునుబడయని యువతీయువకులెవ్వరు నుండరు. బాల్యమున సిగరెల్లకొరకు తండ్రిధనము నితడువొంగిలింపుచుండుటనుగూర్చి తనతండ్రికతడుకూడాపలేఖన వ్రాయగా తండ్రియతనినిక్షమించినకథను చదువుటవలననే చాలమందికి చింతితిబోధకలుగలదు మద్యకాంక్షములను శ్రీసాంగత్యమును ఆంగ్లదేశముననున్నంతకాలమును ఇర్జింపుటకు గాంధీగారు దీక్షబూనుటయు అటుపిమ్మట నచట చాల దురాకర్షణలు కలిగింపుటకు చాలకష్టపడి ను నోనిగ్రహమువలన దీక్షను నిలుపుకొనగలుగుటయును చదువుటవలన ప్రపంచమునందంతటను యువకులు గొప్పనీతిని నేర్చుకొనగలుగుదురు. మనుష్యులలో బాల్యమున నంకురించిన ముగ్ధములే పెద్దవారైనపిమ్మటగూడ వికసించును. గాంధీగారికి సత్యము నందు గాఢవిశ్వాసము గలదు. వీరున్నతవంశమునందు జనించుటయే దీనికి ప్రధాన కారణము. వంశపారంపర్యముగ నే యీమగునము గాంధీగారి కలవడినది. బాల్యమునందీతడు సత్యనిరతుడగు హరిశ్చంద్రునిచరిత్రను చూచుటవలన నతనిపట్ల పరమభక్తి కలిగెను. దానివలననే సత్యనిరతి మరింత ప్రబలినది. అందులగు తలదండ్రులకు సేవచేసిన శ్రావణుని చరిత్రనుగూర్చిన నాటకమును చూచుటవలన తలదండ్రులపట్ల భక్తి ఘనమైనది. కావుననే గాంధీగారు పరమభక్తితో తలదండ్రులకు సేవచేసెను. రహస్యముగ నైన వారి మజ్జల నుల్లంఘింపజాలకుండెను.

అటుపిమ్మట ఆత్మోపలబ్ధియం దానకికలిగెను. దానివలన నితరులను సేవపరచుట ఘోరమునుభావ మేర్పడెను. పరుల పట్ల గౌరవమే తోలుత నేర్పడెను అందువలన అపకారికి గూడ నుపకారము చేయునంతటి యాదార్యములవడినది. దానివలన ఆత్మగౌరవముగూడ నతిశయించినది. న్యక్తిస్వాతంత్ర్యభావ మేర్పడినది. స్వకలమువారి నాయకుడు వెలివేసెదనని తెలిపిననుగూడ జంకకుండ గాంధీగారు రాంగ్లదేశమునకు వెళ్లగలుగుట కీవ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమే కారణము.

సీరములగు పునాదులు

ఇట్టి స్వచ్ఛవర్తనము క్రమక్రమముగా నెమ్మదిగానే యేర్పడును. భారతదేశమునందొక మారుమూలను పుట్టి ఉన్నతాశ్రమములకు కలిగియుండినను పరులసహవాసమును పూర్తిగా వర్జించుచు తన వర్తనమునుగూర్చి యేకాంతముగ చింతించుచుండు జ్ఞానుడు పరులభావములను తెక్క గొనకుండుటయు అంతరాత్మోద్ధినుడుగ నుండుటయును గూడ సహజమే. విశాల ప్రపంచమున ప్రతిభూటనమునకు చలింపకుండవలెననిన నది ముఖ్యావసరము గాంధీగారి విషయమునగూడ నిది యన్యథాకాలేదు. తన కేది ముఖ్యావసరమో యితరులపట్ల తానెట్లు మెలగవలెనో అనువిషయములను గ్రంథకర్త నింపాదిగానే నేర్చుకొనెను. ఈవిషయములను వేనినిగూడ నితడిచరిత్రలో నురుగు పరచలేదు. "అత్యగౌరవముగల అభిమానధనమును నాభార్యకు నేను విద్య నేర్పజాలకపోతి"నని గాంధీగారు స్పష్టముగా వివరించెను. సిగ్గు మిక్కిలి హెచ్చుగానుండుట, పదిమందిలో మాటలాడజాలకపోవుట, పరులతో కలసిమెలసియుండుటకు బిడియ పడుచుండుట, అందువలననే తాను పరిచయార్థము లేఖలను గొని వచ్చినను లండునలోని ప్రముఖులకడకేగి ఆలేఖలను చూపకుండ చాల ఆలస్యముచేయుట మున్నగువిషయములను చదువుటవలన గాంధీగారి స్వచ్ఛవర్తనము క్రమక్రమముగా వికసించెనని యును పరిమితులతో కూడినను కష్టములకు సహించుటవలన గాఢముగా సీరపడెననియును స్పష్టము కాగలదు.

మనుష్యుడు పెద్దవాడైనకొలదియు భావములు మారుచుండును గాన బాల్యమున జరిగిన సంగతులనుగూర్చి ఆతడు నడివయసున వ్రాయబూనినచో జరిగినవానిని జరిగినటులు వ్రాయజాలకపోవుట సహజమేగాని

ఎన్నటికిని మరుపురాని విషయములును భావములునుగూడ నీ గ్రంథమున గలవు. తండ్రికి మరణసమయము సమీపించినదని గ్రహింపజాలక రాత్రియావనవతియగు భార్యసాంగత్యము నభిలషించి తండ్రికడనుండి వెడలిపోవుటచే మరణసమయమున తండ్రిచెంత నుండజాలకపోతి నని గాంధీగారు కనబరచిన హృదయ కేదన మిట్టి భావములలో నొకటియై యున్నది. లండును నగరమున మొదటి వారము చివరను అచటి ఫిరోజ్షాహి కనుకూలముగు దుస్తులను ధరింపజాలక పోవుటచే గాంధీగారు ననుభవించిన అవమానము గూడ నెన్నటికిని మరుపురాని విషయమే. బాల్యములందు జరిగిన యిట్టి విషయములను గూర్చి మనలో చాలమందికి గూడ జ్ఞాపకముండకమానదు. ఇంతటితో బాల్యదశనుగూర్చిన చర్చను నిలుపుట సముచితము. గాంధీగారు మరల భారతదేశమునకు వచ్చునరీతి కుటుంబమున మానవాతీతములగు మార్పు లెన్నియో జరిగినవి. తల్లి పరలోకగతురా లయినది. జోదార్థసంపన్నుడగు శ్రేష్ఠ సోదరుడు స్వల్పమాత్రమగు కుటుంబాస్థిని పరిపాలించుచుండెను. గాంధీగారు సార్వజన మొనరింపవలసిన అవశ్యకత కలిగినది. అతనిని చేయుట అసాధ్యమని మిత్రులు భావించిరి. సభాకంఠవలన హైకోర్టులో నోట మాటరాలేదు. దావాలను సమకూటకు ఏజెంట్లకు కమిషనుచ్చుటకు అంతరాత్మ అంగీకరింపలే. స్వల్పముగు ఫీజుపుచ్చుకొనుచు నిరంతరమును పిటిషనుల వ్రాయుచుండెను. ఆ ఆదాయ మత్యల్పముగా నుండెను. హైకోర్టుకు పోయి ఆచట నిద్రపోవుచుండుటవలన జ్ఞానాభివృద్ధి కలుగలేదు. మరల రాజకీయకు వచ్చినపిమ్మట భాగస్వామికొరకు విధిలేక ఏజెంట్లకు కమిషను యిచ్చుట కంగీకరింపవలసినవచ్చెను. అపుడు ఆదాయముగూడ కొంత మెరుగుగానుండెను. స్నేహమును వ్యవహారముపట్ల వినియోగింపరాదనువిషయమును నేర్చుకొన గలిగెను. ఈ కడపటి విషయమును గాంధీగారు పూర్తిగా వివరించుచు అట్టి అవమానకరముగిస్థితిలో నేను మరల నెన్నడునుండను. స్నేహమువలన లాభమును బడయుటకు నే నెన్నడును ప్రయత్నింపను- అని గాంధీగారు వ్రాసిరి.

దక్షిణాఫ్రికా విజయము

భగవంతుని సంకల్పానుసారమే మనుష్యుని జీవితమున అన్నిచర్యలును జరుగుచుండును. భగవత్సంకల్పమువలననే దక్షిణాఫ్రికాకు పోతిని. అని గాంధీగారు వ్రాసిరి. మనుష్యుడు కేవలము భగవదధీరుడను విషయమును గాంధీగారు పూర్తిగా గ్రహించిరి. దక్షిణాఫ్రికాలోని సంఘర్షణమును గూర్చి గాంధీగారు చాల విషయములను వ్రాసిరి. గాంధీగారు స్వార్థత్యాగముతో కష్టపడి పనిచేయుటవలననే యిపుడుపట్ల పరిస్థితు లనుకూలముగా నుండుట తటస్థించినదను విషయమును భారతీయు లెన్నటికిని మరువజాలరు. ఇట్టివల చాలమంది ఆచట స్వార్థత్యాగముతో పనిచేసినమాట నిజమేగాని విశోషామహాసంగ్రామము ప్రాప్నుదేశమున మారనుయుద్ధము జరిగిన పిమ్మటగూడ చాలకాలము జరిగినను యుద్ధపర్యవసానము లేకుటకు మారనుయుద్ధమే ముఖ్యము ప్రధానకారణ మెట్లులగునో, అటులే దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులు నివసించుటకును వ్యాపారముచేయుటకును హక్కును బడయుటకు గాంధీగారుచట నొనరించినకృషియే ప్రధానకారణ మగును. భారతదేశమునందుండు మనమచటి భారతీయులపు డనుభవించిన కష్టములకు సరిగా గ్రహింపజాలము. ఈజీవచరిత్రలో తరుచుగా నా విషయముల వర్ణన గోచరించుచున్నది. తల పాగా ను పెట్టుకొనుట, రైళ్ల (ట్రైయనులు) లో ను హోటెళ్లలోను స్థలము దొరకకపోవుట భారతీయుల కవమానకరములను పేర్కొను పెట్టుబు మున్నగువిషయములను మాత్రమే గాంధీగారు పందర్బాసుసారముగా వివరించియుండినను వీనినిబట్టి అపుడు భారతీయు లనుభవించిన దుస్థితిని గనము గ్రహింప గలుగుట కవకాశము లేకపోలేదు. అని దుస్సహాయముగా నుండెను. దానిని మార్చవలసి యుండెను. గాంధీగారివంటివా ధ్యపనిని వదలి రాజాలరు. దక్షిణాఫ్రికాలో కాంగ్రెసు నేర్పరచుట అచటిభారతీయు లత్యుత్సాహముతో ధనమొసంగుట తరువాత లభించిన సంపూర్ణవిజయము మున్నగువిషయములు ముఖ్యముగా చదువదగినవి. సత్యవిజయ మనుపేరుతో గాంధీగారు వ్రాసినయీవిషయములు చదువుచున్న పురుషాత్యాహము కలుగుచుండును. స్వార్థవిరహితముగా సధికమగు త్యాగ మొనరించుటవలననే ఇట్టిఅనుకూలఫలితమును గాంధీగారు పుడు బడయగలిగెనని క్రొత్తతరమువారి కీసందర్భమున జ్ఞాపకముచేయుట అసంగతము కాజాలదు.

సగుణబ్రహ్మ స్వరూపము

ఈశక మనందు గాంధీగారు మిక్కిలి గొప్ప మతబోధకు డని ప్రకటింపబడెను. తలదండలుపట్ల భక్తి సత్సంగిరతి మానవ పవ మున్నగువానినిగూర్చి యిదివరకే వివరింపబడెను. శైవ వైష్ణవాది సాంప్రదాయములందు గాంధీగారి కెన్నడును నమ్మకము కలిగియుండలేదు. అంగ దేశమునుండి వచ్చినపిమ్మట బంధువుల ప్రీతికొరకు ప్రాయశ్చిత్తము చేయించుకొనెనే గాని ఆయనకు నమ్మకముండి కాదు. క్రైస్తవమహమ్మదీయాదిమత గంధములనుగూడ గాంధీగారు చదివెయ్యండిరి. వానిలోని మంచివిషయముల నాసక్తితో గ్రహించిరి. కాంగ్రెసులో అన్ని మతములవారిని మహాత్ముడు చేర్చెను. అన్ని మతములవారిలోను గాంధీగారికి మిత్రులుకలరు. ప్రారంభమున గాంధీగారికి తలుస్థించిన క్రైస్తవులు ఆమతమునుగూర్చి విశాలభావమున నెల్ల డింపగలవారు కాకపోవుట చాల విచారకరము. గాంధీగారు లైబలు న్యూ టెస్టిమెంటును చదివెయ్యనార్యు. మతస్థిధాంతములందుకంటే మనుష్యుల సత్త్వవర్తనమునందే గాంధీగారి కాదరముమెందు. తాను భగవంతునికొరక న్యేషించుచున్నటుల గాంధీగారు వ్రాయకపోయినను సత్యమొకరకే అన్వేషించుచున్నానని వ్రాసినను గాంధీగారు నిజముగా సగుణబ్రహ్మయొక్కరకే అన్వేషించుచుండిరి. భగవంతుని ప్రార్థించెడువారికి భగవంతుడు మార్గదర్శియై రక్షించుననునమ్మకము గాంధీగారికి మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నది. దురాకర్షణలనుగూర్చి పోర్టునుతులో నొకమిత్రుడు బోధించినపుడు భగవంతుడే ఆతనిచే నటుల పలికించెనని గాంధీగారు నమ్మెను. గాలిపాటు అర్బుప్రము(ఛాన్సు) అని ప్రజలభావించు విషయములన్నిటిని గాంధీగారు భగవత్సహాయమనియే నమ్ముచున్నారు. భగవద్దర్శనమే గాంధీగారికి గల ముఖ్యతమమగునభిలాష. అందులకు జ్ఞానసంపాదనమును స్వస్వరూపపరిజ్ఞానమును అవసరము. భగవంతుని నెవరును మోసపుచ్చజాలరు. నీతియే మతమని గాంధీగారికొకచోట వ్రాసిరి. దుష్కార్యమును వర్జించినంతమాత్రమున చాలదు. దుష్కార్యములపట్ల ప్రజలమగునసహృద్యత కలుగవలెను. పవిత్రులైనవారే గాని భగవంతుని దర్శింపజాలరు. మతనియమములన్నియును అట్టి ఆంతరంగికపవిత్రతను కలిగించుటకే సాధనములు కావలెను అని గాంధీగారు వ్రాసిరి. కలకత్తాలో కాశీపుట్టమునందలి జంతువులను బలియిచ్చుచుండుటయును కాశీలో దేవాలయములలోని అపరిశుభ్రతయును జనులకోలాహలమును భగవద్దర్శనమున కంతరాయము లయ్యెనని గాంధీగారు వ్రాసిరి.

కర్మయోగము

భగవంతుని సందర్శింపగలిగినవాడు ప్రజలలో మైత్రిని వృద్ధినింపింపవలెను. రోగులకును ఆశక్తులకును సహాయముచేయవలెను. ఆక్రమములను తొలగించువలెను. తాను కఠిననియమములకు బద్ధుడకావలెను-అని గాంధీగారు గుర్తించెను గాననే దావాలుచేయుటకు తనదగ్గరకువచ్చినవారు తమధనమును కొద్దిలపాలు చేయకుండ ఇరుపక్షములవారికిని రాజీలను కుదుర్చుచుండెను. రోగులకు సేవచేయుటలో గాంధీగారికి చాల ఆసక్తి కలదు. ఎట్టిసీచకార్యమునైనను స్వయముగాచేయును. పాయిఖానాలను గూడ స్వయముగా శుభ్రపరుచును. దక్షిణాఫ్రికాలో పీడింపబడుచున్న భారతీయులపక్షమున గాంధీగారు పనిచేసిరి. భారతదేశమున అస్పృశ్యులనుదరింప బూనిరి. బాల్యమున మాంసమును తినిన పిమ్మట మద్యపానములను పూర్తిగా వర్జించి కాకాహారీయయ్యెను. నియమభంగమున కొడబడజాలక లండనులోను ప్రయాణములలోను ఉపవాసములనేచేసెను. సంతానవంతుడైనపిమ్మట భార్యతో సంభోగమునుగూడ వర్జించెను. ఇదియే సన్యాసము. ఈవిషయములు ప్రాచీనులే బోధించియున్నారు. ఇవి క్రొత్తగా కనిపెట్టబడిన విషయములు కావుగాని దాపరికములేకుండ గాంధీగారు వర్ణించుటయందే ఆకర్షణమున్నది.

కఠినదీక్ష

“దుష్కార్యములను మతస్థుడు త్వరగా నవలంబించును గాని సత్యస్థితియు నటుల నవలంబింపజాలడు. దుష్కార్యములను నవలంబించునది గాన భగవంతుని సన్నిధానమును కోరువాడు. మనుష్యుల సాంగత్యమును ముఖ్యముగా దుర్జనసంపర్కమును త్యజింపవలెను. చనువధికమైన సన్సారహితోపదేశము పనిచేయుచు గాన సంస్కృత ఎడవోలెడయే యుండవలెను లేదా సకలప్రపంచమునకును మిత్రుడు కావలెను. ఇది నాచేతకాతమ గాన నే నొంటరివాడనేయైతిని అని గాంధీగారు వ్రాసిరి. అందువలన చెంతనున్న వారి సర్వభావమునుగూడ

గాంధీగారు గ్రహింపజాలకపోవుచుండెను. కార్యదీక్షవలననే సభాకంప మేర్పడినది దానివలననే యితరులపరిహాసమునపాటింపకుండుట యేర్పడినది. తనకేకాక యితరులకుగూడ నందువలన బాధకలుగుచుండినను గూడ గాంధీగారు చేయదలచిన పనిని మానకుండ నుండెను. భార్యతో తెలుపకుండనే బ్రహ్మచర్యమును సంగల్పించెను. అటుపిమ్మట యితరులు బహుమానముగా నిచ్చిన యాభరణాదులను మరల వారికిచ్చివేయ నిశ్చయించి ఎటులనో భార్యనొప్పించెను. కుమారుడు మిక్కిలి జబ్బునీతిలో నున్నపుడుగూడ వైద్యుని సలహాను తిరస్కరించెను. ఇటులచేయుట సరియో, కాదు అని నేను విమర్శింపను. గాంధీగారి పట్టుదల వీనివలన బాగుగా తెల్లము కాగలదు. ఏదోయొక పద్ధతియందే యేకాగ్రతను కలిగి అదియే సరియైనదను నమ్ముచుండు వ్యక్తి సహకారులనర్జనమును భావములను సరిగా గ్రహింపజాలడు. కావుననే గాంధీగారు చాలవిషయములను మొదట సరిగా గ్రహింపజాలక ఆనల చిక్కులపాలు కావలసివచ్చెను.

గాంధీగారికి లోకజ్ఞానము లేకపోలేదు

ఇటులనుటవలన గాంధీగారు వట్టిభావోన్మాదియని నా అభిప్రాయము కాదు. ఆయనకు మంచిలోకజ్ఞానముగూడ కలదు. ఆయన చాల చోట్ల మంచి సలహాలనిచ్చియుండెను. ప్రజలద్రవ్యము నెటుల వాడవలెను? కార్యములను తక్కువవ్యయముతో క్రేష్టముగా నెటుల నడుపవలెను? బాలురకు విద్యనేర్పఁటెటుల? మున్నగు విషయములనుగూర్చి గాంధీగారు మంచి సూచనలనేచేసెను. న్యాయశాస్త్రమును చదువుట బాల్యవివాహములు దేవాలయముల పరిపాలనము మున్నగువానినిగూర్చిగూడ చక్కని సూచనలను గావించెను. వానిని పోగుచేసి గాంధీపంచాంగము (అల్కానమి)న ప్రకటింపదగినను.

జాతిద్వేషమున్న మాటయేలేదు

ఈ గ్రంథమున జాతిద్వేషకరములగు మాట యొక్కటి యైననులేదు. భారతదేశమునందలి పాఠశాలలు బానిసలను తయారుచేయుచున్నవని గాంధీగారు వ్రాయుట విద్యావిధానము నాక్షేపించుటకేగాని దొరతనమువారిని నిరసించుటకాదు. గాంధీగారికి పాశ్చాత్యులలో చాలమంది స్నేహితులు గలరు. వారితోకలిసి పనిచేసెను. వారిసహాయమును స్వీకరించెను. ఈ గ్రంథమునందే అట్టిపాశ్చాత్యులపేర్లు యిరువదికి తక్కువలేవు. వారిలో స్త్రీలును పురుషులునుగూడ కలరు. జాతివాదీజ్యోస్ఫర్ధయిపుడు ప్రజలముగానుండుటచే నీవిషయమును ప్రత్యేకముగా నేను పేర్కొనవలసిని వచింపి.

శరీర దారుఢ్యత అవసరమైనప్పుడు

దినము క్వేకరు ఓట్లను ఆహారముగా స్వీకరించిన, ఆటలలో నందరను గేలుపొందుటకు తగు శక్తిని పొందగలవు, క్వేకరు ఓట్లుబలమును వృద్ధిజేయును. శరీరము ఆరోగ్యకరముగాను దృఢకాయముగాను నుండుకొనవలెనన్న ప్రకృతిచే కొరదగిన వివిధపదార్థములు, క్వేకరు ఓట్లునందమిడి యున్నవి. క్వేకరు ఓట్లు చాలా రుచ్యముగానుండెను. అందరును, దీని నేవాడి సుఖము ననుభవించుచున్నారు.

Address
Representatives:—
MULLER & PHIPPS (India), Limited
Calcutta Bombay Madras Delhi Lahore
Karachi Rangoon

Quaker Oats

క్వేకరు ఓట్లు చేతితో తాకబడవు.

ఈ సంపుటమున కార్యప్రారంభమే గోచరించును. వాని ఫలిత మితర సంపుటములందు విదితముకాగలదు. కాన నీవిమర్శనింతటితో విరమింపవలసిన బాధ్యత నాకు తప్పినది. ఈ గ్రంథమును ముఖ్యముగా చదివితీరవలెను. “మనుష్యప్రయత్నమువలన మానవునకు లభించెడు శక్తికంటె భగవద్దనుగ్రహము వలననే అధికముగా లభించునని నేను తలంచెదను.” అని చెన్నపురి లార్డు వివపుగారు వ్రాసిరి.

పోలీసునుండి తప్పించుకొనిపోయిన గజదొంగ

రంగూను, నెప్టెంబరు 20:—పోలీసువారు ఇప్పీన్ అను గజదొంగను యామెటింగ్ సంతెలతో గట్టిగా బంధించి, రైలులో దీసికొని పోవుచుండగా తప్పించుకొని పారిపోయెను. ఆతనికి నాలుగువత్సరముల కఠినశిక్ష విధింపబడెను. ఆతడు తప్పించుకొని పోయినపుడు, ఆతనివద్ద కాపాలాయున్న మిలిటరీ సిపాయిలు నిద్రబోవుచుండిరిని నుడువుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

120 రోజులలో ప్రపంచమును చుట్టుట

బొంబయి, నెప్టెంబరు 20:—120 రోజులలో ప్రపంచమునుచుట్టి రావలెనను సంగల్పముతో బహులుడైన ఆంగ్లేయులు గ్లాస్ ఫీల్డ్, సాల్వెంటు స్పూర్గుగార్లు బొంబయి చేరిరి.

మద్రాసు స్టాల్ కాసు కోర్టు

దావా నెం. 8538/27

వాది:—దాసరి గోవిందసామినాయుడు.
ప్రతివాదులు:—1. గోనుగుంట పిచ్చయ్య, 2. గోనుగుంట శ్రీరాములుకెట్టి, 3. గోనుగుంట లక్ష్మణకెట్టి (వరప్) లక్ష్మయ్యకెట్టి, (మదరాసు బార్నిటవుక్ 100 వ నెం యింట్లో కాపురమున్న, వ్యాపారమున్న)
ప్రతివాదులకు తెలియజేయుట యేమనగా:—వాది ప్రతివాదులపై లావాదేవి బాకీ 770-0-9 యున్న ఖర్చులున్న వసూలు చేసికొనగలందులకై దాఖల్ చేసియున్న పై నెంబరు దాఖా విచారణయున్న, 9-8-27 తేదీన దాఖల్ చేసియున్న జప్తిపిటిషక్ విచారణయున్న, 1927 సం॥ నెప్టెంబరునెల 30 వ తారీఖున పై కోర్టు జడ్జిగారివద్ద ఉదయం 11 గంటలకు జరుగును. ప్రతివాదులు హాజరుకానియెడల ఎక్స్ పార్ట్ డిక్లరేషన్లుబడును. జంగమసాక్షులమీచు, పర్యవృత్తి ఎ. ఎస్. ఆల్బర్ట్ జలీల్ ఖాన్ పామోలు కంపెనీవారు ప్రతివాదులకు ఇవ్వవలసిన చాకిరీవనన చేసియున్న జప్తి ఖాయ పదపబడును.

అ. రంగనాథంకెట్టి,

20-9-27

వాదించు వారి పేరు:

భారతశాసనసభ

శాశ్వతానితి

నిష్కాసమావేశము ముగియుట

అనధికారసభ్యులసంఖ్య అల్పముగనుండుటచే సభ్యులు తమతీర్మానముల నుపసంహరించుకొనుట

సిన్హ, సెప్టెంబరు 20:—కేటింగును ఉదయము 11 గంటలకు గా॥ వి. కె. పక్షేలుగారి అధ్యక్షతన భారతశాసనసభ సమావేశమయ్యెను. పలువురు సభ్యులు సిన్హ ఎదిలిపోయి యుండుటచే అనధికారసభ్యులసంఖ్య మిగల సభ్యులముగ నుండెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

రిజర్వుబ్యాంకింగు

రిజర్వుబ్యాంకింగుపరిపాలనావిధానములను ఇండియానుండి ఉత్తరువులు పంపిరనుకూతముగా సర్వేక్షణయనియు ఈవిషయమై ఇండియాప్రభుత్వమువారికి ఇండియానుండికి ఇండియాప్రభుత్వమువారికి జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను ప్రకటించుటకు పిలువెను. రిజర్వుబ్యాంకింగు సెలక్షన్మిటి చర్యలు కనుగొనుటకు సభ్యులకు బలములు, కార్యచర్యలు మొత్తము 26 వేలరూపాయలు వ్యయమైనది.

మేయోకన్యగ్రంథము

పంజాబునందలి సి.వి.డి. నూపరింపెండ్రెండు అతిథిగ మేయోకన్య యుండెనాయని ఈ నూపరింపెండ్రెండు గ్రంథ రచనసందర్భమున మేయోకన్యకు తోడ్పడెనాయనియు గూడ ప్రకటించెనుగాని ప్రశ్నించెను. ఈతరఫణలు ఆసత్యమైనవి కా॥ హోంమెంబరుగారు చెప్పిరి మేయోకన్యగ్రంథమును ప్రభుత్వమువారు నిర్దేశించెనాయని జోషిగారుప్రశ్నింప, ప్రభుత్వమువారి కటికట్టేయు లేనది హోంమెంబరుగారు తెలిపిరి.

హూర్నుఅప్రికా కమిషను

హూర్నుఅప్రికా కమిషనున సర్ హామిల్టను యంగు గారు అధ్యక్షులుగను సర్ బార్టిమెంట్సు, టెల్లెగ్రాఫుగార్లు సభ్యులుగనుండెనరు వార్త సత్వేదనయని పండిట్ కుంజుగారు ప్రశ్నింప, హామిల్టనుగారు క్రిందివిషయము ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. నేనుకూడ ఈవార్తకు ఒకపత్రికలో విషయించి, కాని ఈవార్త యాధ్యక్షులవారి చేష్టలగును. కమిషను సభ్యులను నియమించు అధికారము సంపూర్ణముగ సార్వభౌముని ప్రభుత్వమువారి పండుటచే భారతీయును సభ్యులగు నియమించబడనో నియమించబడజో తెలుపజాలను.

అనధికారసభ్యుల తీర్మానములు

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగనే అనధికారసభ్యుల తీర్మానములపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ప్రతిరాష్ట్రమునందును లెక్కబడినవారు 10 మంది కై కోటియాప్రభుత్వముగారును ప్రత్యేకింపవలయునని రాను నారాయణసింగుగారు కడిచిన చాటును ఉద్దేశించిన తీర్మానముపై చర్చ ప్రారంభమగునని అభ్యుక్తుడు తెలిపెను. కాని అనధికారులసంఖ్య అత్యల్పముగ నుండుటచేతను చర్చనీయాంశము మిగులముఖ్యమైన చుట్టచేతను రానునారాయణసింగుగారు తీర్మానము సుపసంహరించుకొనిరి. మరెవరికైన సమావేశమున ఉపపాదించు మిరి.

ఉల్లిగ్రామశాఖ ఉద్యోగులకు పెన్షనులు

జన్నువారు మోతాగారు సభ్యులైనందున వారిస్థానమున నియోగిగారు ఉద్దేశితీర్మాన సుపపాదించిరి. తెల్లిగ్రామ శాఖ మొదలును 21 సంవత్సరములు పనిచేసినవారికి శీతములో సగముపెన్షను, 25 సంవత్సరములు పనిచేసినవారికి శీతములో ఎనిమిదింటు అయిదువంతులు పెన్షను, ఒకసంవత్సరము శీతము జోనను, 30 సంవత్సరములు పనిచేసినవారికి ఎనిమిదింటు అయిదువంతులు పెన్షను, 15 నెలలశీతము జోననుగను ఇన్వెంటు యను తెల్లిగ్రామశాఖయందు పనిచేయువారు నిజముగ తమ శీతమును భారవాయువున్నారని నియోగిగారు చెప్పిరి.

జోషిగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

సర్ బి. యస్. మిత్రగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ఇతరశాఖలందుకన్న ఈశాఖయందు మరణములసంఖ్య అధికముగ లేదని చెప్పిరి.

నియోగిగారు తనతీర్మానము సుపసంహరించుకొనిరి.

ఇంకను నాలుగుతీర్మానములు కార్యక్రమపట్టికయందు చేర్చబడి యుండెను వైల్డెబోర్డునందు భాగ తీర్మానములు సభ్యులు గనుండ వలయునని భావించుచు భారతగారి పేరేబ ఒక తీర్మానము, ఆర్థికరాష్ట్ర రాష్ట్రము విషయమై జోగయ్యగారి తీర్మానము, ఇక్కిరబోర్డు నిర్మాణమువిషయమై బి. సి. రాయగారి తీర్మానము భారతప్రాంత వస్తువులను విదేశములకు పంపకూడదని కుమారంగంగానందసింగుగారి తీర్మానము కార్యక్రమపట్టికయందు చేర్చబడెను. కాని సభ్యులసంఖ్య అల్పముగ నుండుటచే వీరు నలుగురు తీర్మానముల సుపసంహరించుకొనిరి.

శాసనసభ్యుల హక్కులు

శాసనసభ్యుల హక్కుల విషయమై ఆలోచించుటకు ఒక విచారణసంఘము నేర్పరపవలయునని ముఖ్యమంత్రియూ మామూలుగా రుపపాదించుచు శాసనసభ్యులకు కొంత ప్రతిష్ఠ యుండవలయుననియు ఎక్కువటివు ఉద్యోగులు పిరిని పేడించువాడనియు చెప్పిరి. పంజాబులో దివాను సుమారులగారి గృహమును పోలీసువారు సోదావేసిరినియు, భారతశాసనసభ్యులకు యస్. సి. మిత్రగారు సభకు రాజాలక పోయిరినియు యామూలుగారుచెప్పిరి ఈ సంఘమునకు శాసనసభ్యులకును ఆసత్యముగను, గా॥ హోంమెంబరు, సర్ బి. కెండ్రనాథమిత్ర, కె. సి. రాయ, సర్ అబ్దుల్ కరీం, పండిట్ నెహ్రూ, లాల లజపతిరాయ, జి. న్నా, మణ్సుగంజెట్టి, మదన మోహనమూర్తి వ్య సర్ పురుషోత్తమదాసు భావరుదాసు, కె. సి. నియోగి, జోషి, క్రాశ్మర్తి, మహమ్మదు మూసూలుగార్లు సభ్యులుగ నుండ నిలయునని యామూలుగా రుపపాదించిరి.

గా॥ హోంమెంబరుగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించెను.

కాని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానమును ఆమోదింపజాలరని. త్వరలో రాయలకమిషను నియమించబడవలయుటచే ఇప్పుడు ఆ విషయము ఆలోచించుట అగ్రస్తుతమనిరి అందుచే ప్రభుత్వ సభ్యులు ఈ విచారణసంఘమున సభ్యులుగ నుండజాలరనిరి.

తీర్మానముపై సమ్యక్తులు ప్రతిభజెను.

ప్రభుత్వ సభ్యులు తలబడుచుగనుండిరి. మిగిలినవారందరు తీర్మానమును ఆనుమోదముగ సమ్యక్తుల నొసగిరి.

సభ ఆపుదలచేయుట

అంతటితో కడపటికడను సమావేశము ముగిసెను (ఆ. పే.)

రంగూను విశ్వవిద్యాలయమునకు భూరివిరాళము

రంగూను, సెప్టెంబరు 20:—కొంబాయి బర్మా (కే. డింగు కార్పొరేషనువారు, వారును అందు కంపెనీ (బొంబాయి) వారి కింపున రంగూను విశ్వవిద్యాలయమునకు రు. 50 వేల విరాళము నొసగిరి. (ఆ. పే.)

మదరాసు కలకత్తా రైలుబండ్లు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 20:—కలకత్తా మదరాసు మధ్య సరాసరి రైలుబండ్ల ప్రయాణము 22 రోజు గునావరమునందలి ప్రారంభమగును. మదరాసుకు జోవు రెం. 4 వ రైలుబండ్ల యావకము మూడు రైలునకు బయలుదేరును. (ఆ. పే.)

స్టేటు కౌన్సిలు సభ

శిక్షాసృష్టి సవరణచట్టము

సిన్హ, సెప్టెంబరు 20:—కొందరు సభ్యులు అప్పుడే యానగరముపీడి చనినందున స్టేటుకౌన్సిలు సభ నేడు చాలపల చగనుండెను.

ప్రశ్నోత్తర సమయమున సర్ గ్రెగరీ కార్పెంటుగారు అగ్నిపెట్టెల పరిశ్రమపై బారిఫోబోధవారి నివేదిక ప్రభుత్వమువారికి వచ్చే ఏప్రిలు మాసములో అందజేయబడునని జెప్పిరి. బోధవారు ఉక్కునుగూర్చి విచారింపవలయుటచే యిది ఆలస్యమయినది.

ఎసంట్లవారు యాదిగువచట్టములను సవరణలేకుండ ఆమోదించిరిని కార్యదర్శి ప్రకటించెను :—ఏడెను వివిధ క్రిమినలు న్యాయచట్టము సవరణవిల్లు, ఇండియను డ్రెస్సుఆక్టు సవరణవిల్లు, అస్సాము మాల్ట్ ఎగుమతిచట్ట సవరణవిల్లు, నిన్నును ఎసంట్లవారు ఆమోదించిన ఇండియను పినలు, క్రిమినలు కోడు సవరణ విల్లును కార్యదర్శి సభ్యులకు ప్రకటించెను.

ఈ చట్టము యెప్పుడు చర్చింపబడునని నేడు గోవింద దాసుగారు ప్రశ్నించిరి. విల్లు ప్రకటించిన మూడురోజులలో పునఃచర్చింపరాదనియు అధ్యక్షుని యిష్టమయిన ముందుగనే చర్చకు లెట్టవచ్చును. కొందరు సభ్యులు వెంటనే చర్చింపవలెనని కోరుచున్నటులున్నది కావున సభవారి యిష్టప్రకారము జేయుదనని అధ్యక్షుడనెను. ఈచట్టము చాలనివాదములకు లోనగునగావున మూడు రోజులు గడువోసంగి చర్చింపవలెను. మూడు రోజులవరకు సభ్యులుండరని దోచినచో వేరొక సభకు నాయిదావేయవలెనని గోవిందదాసుగారు సూచించిరి.

సర్ హామిల్టనుగారు, యివిల్లు ఆదినే సభ్యులందరకు తెలుపబడెను. ఎసంట్లలో ఒకపే సవరణ కావించిరి. కావున వెంటనే చర్చింపవచ్చుననిరి. గోవిందదాసుగారు అంగీకరింపలేదు. స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులు క్రొత్తసవరణ జేయవచ్చునగాన పూర్తిగ ఆవకాశమియవలెననిరి. సర్ హామిల్టనుగారు రేపే చర్చింపవలెననిరి. సభ్యులందరి సదుపాయమును జూచి ప్రవేశపెట్టెదనని అధ్యక్షుడనెను.

సర్ కార్పెంటుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానములు రెండు కాకాశాఖ ఉద్యోగులు కళాశాలనుగూర్చి 1920 జూనులో జరిగినాయందు అంతర్జాతీయ కార్మిక సభవారి నూచనలను అందుకు సంబంధించినవారితో ఆలోచించి నిర్ణయించవలెననునవి, యెట్టిచర్చయు లేకయే ఆమోదించబడెను.

సభి నాటికి ముగిసెను. రేపు మరల సమావేశమయి ఎసంట్లవారు ఆమోదించిన మతసంక్షేప చట్టమును చర్చించెదరు. (ఆ. పే.)

బాపట్లనబార్డినేట్ జడ్జికోర్టు

వి. పి. నెం. 34/27

పిటిషనర్:—పిల్ల జనార్దనం కుమారుడు, కేషుయ్య, వై శ్యాకలం వర్తకుడు, నాకిక్ నిడమనూరు. ఒంగోలు తాలూకా.

కౌంటర్పిటిషనర్లు:—పువ్వాడ కోటయ్య వైరాలు.

1920 సంవత్సరం ఇక్నాత్వంపి ఆక్టు రి లోని 30 క్లెన్సుప్రకారం కై పిటిషనరు యాకోర్టు నావిలప 13-9-27 లేగిని యిక్నాత్వంబుగా తీర్మానింపబడెను. కాన సవరణ ముందాతలు గుంటూరుజిల్లా అపిషియల్ రిజిస్టరుగారియెదుట కనుసాక్షులను విశేషపరమకొనవలెనని యిందుమూలకముగా తెలియపరపడెనది.

బాపట్ల, సబ్ కోర్టు } టి. సుందరం అయ్యర్, }
తేది 16-9-27 } అడివనల్ సము జడ్జి.

WANTED. 390
Candidates for Telegraphy and Station Master's Courses. Railfare Paid. Prospectus on 2 annas/stamp.—Royal Telegraph College Burn Bastion Road, Delhi.

వైశ్యా మూడరన్ హోటల్

19, గోవిందప్ప నాయకన్ వీధి, మదరాసు.

ఇది ప్రత్యేకముగా వైశ్యుల సౌకర్యమునకే ఏర్పాటుచేయబడినది. మిక్కిలి సుచిగాను, ఆచారవ్యవహారములకు తగినట్లుండును. ఇచ్చటికి సచ్చినవా రెల్లరును శృష్టిచెందియున్నారు. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు

3438

ప్రాప్తేటరు, వి. రంగయ్య శెట్టి.

సౌందర్యమహాలుకు ఎదుట.

కనీంద్రుని "మంత్రము"

ఆంధ్రానుగారి విజయమునకు తోడ్పడెను

శిశ్యభారతీవారు ఆంధ్రానుగారిని నన్నానియట కాంతినికేతనము, సెప్టెంబరు 20:— రెవ. పి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారు "నేడు విచ్చేసిరి. విశ్వభారతి ఉపాధ్యాయులు ను విద్యార్థులును ఒక గుంపుగా ప్రేమనుకునచ్చి వారిని ఉత్సవముతో బసవగొంపోయి, చందనతాంబూలాది సత్కారములతో జేర్చిగానగుణ్యమును సన్మాన మొసంగిరి.

ఆంధ్రానుగారు జబాబు చెప్పుచు తనహృదయమునందు బిడ్డ వచ్చుచున్న ఒక్క-విషయమును ముందగ జెప్పెదననిరి. తాను ఆఫ్రికాలో తీవ్రవైషమ్యములమధ్య కష్టదశయందున్నప్పుడు గూడ రవీంద్రకవింధ్రుని "మంత్రము" తన హృదయములందు జ్ఞానతోజ్యోతిని వెలిగించియుంచెననియు, రవీంద్రునిమంత్రము, వారి ఆదర్శము వారి నామాధికృతయే దక్షిణాఫ్రికాలో తనకు యెల్లయెడల మార్గదర్శి మయ్యెననియు జెప్పిరి. దక్షిణాఫ్రికాను జయముగ పరిపాలించుచున్న డచ్చివారు తమ భాషలో రవీంద్రునిగ్రంథములవదిలిన వారగుటచే టాగూరుగారియందు వారికెక్కువ గౌరవము ప్రేమ గలదు. కావుననే వారికి భారతీయులయెడ యిందుక సానుభూతిగలదు. చివరకు ఆంధ్రానుగారు క్రాస్త్రిగారి చాకచక్యమును కొనియాడుచు బాంకనగకు మాటాడిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

కరాచిలో ఆల్లరులు

కలెక్టరుగారి శాంతియత్నములు

రాచిలో సాంఘికసంఘర్షణములు హెచ్చిపోవుచుంటున్న కలెక్టరుగారు కొన్నివివాదాలను గూర్చి ఒడంబడికలుదుర్చు నుద్దేశముతో శనివారమునాడొక సమిష్టిసభగావింపవలసిరి. హిందూమహమ్మదీయ నాయకుల నాసభకు రమ్మగిగోరుదు లేఖలవ్రాసిరి.

డా॥ మానుగారిని బొంబాయిరాష్ట్ర వ్యవసాయశాఖ ఉపప్రధాన యింకను మూడే-ద్దపాటుంచవలెనని ప్రభుత్వము వారిని గోరుదు కాచీపాదలు బహిరంగసభలో తీర్మానించిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

అమృతసరమున సంపూర్ణ నిషేధము

పురపాలకసంఘ తీర్మానము

అమృతసరము, సెప్టెం 20:— "నగరమునగల సారాదుకాణములన్నిటిని మూసివేయవలెను. ఈవిషయమున ప్రజలందరివోలటల పుచ్చుకొనవలెను అను తీర్మానమును అమృతసర పురపాలకసంఘమువారు నిన్నటిదినమున సేకరించుకొని తీర్మానించిరి. లాలా దేవీచంద్ గారి తీర్మానము నుపసాదించిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

కాకోరిశిక్షితులు విజ్ఞాపకుల ఆనలు

అక్టో, సెప్టెం 20:— కాకోరి కుట్రకేసునందు ఉరిశిక్ష విధింపబడిన ముద్దాయిలపై కనికరముజూపి శిక్షల తగ్గింపవలసివదని గవర్నరుగారికి పంపుకొనిన విజ్ఞాప్తి గవర్నరుగారు సాదరముతో స్వీకరించి శిక్షల తగ్గింపుచు నని ఇచ్చిటి ప్రముఖులు అనుకొనుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

వికమత్యమహాసభ

నాథా మహారాజుగారు సభకువచ్చుట

సింహ, సెప్టెంబరు 20 — నేటిదినము వికమత్యమహాసభకు జనాభా అజ్ఞులుఖ్యానగారి ఆహ్వానముపై నాథా మహారాజుగారు వచ్చియుండిరి. సభ్యులు గావించు మర్యాదలనుకొని సభ్యులతోకలసి కూర్చుండిరి వికమత్యము అవసరమని మహారాజుగారు గంభీరముగ ఉపన్యసించినట్లు తెలియుచున్నది ఒకవారముదినములు పీఠ సింహలోనుండెదరని తెలియుచున్నది. (ప్రీ ప్రెస్.)

మంత్రవగ్గము-జయసీతారాం

రంగనాథమొదలియారుగారి ప్రత్యుత్తరము

ఎప్పుడు రాజీనామానిచ్చునది?

మధుర, సెప్టెంబరు 21:— మదరాసు ప్రభుత్వపు రెండవమంత్రియగు గౌ. ఎ. రంగనాథమొదలియారుగారు నిన్నటిదినమున సేతుపతి మైనామూల సారస్వతసమాజసభయందు పన్యసించుచు, సందర్భవశమున నిలులనుడివిరి శాసనసభలో ప్రజలచే నెన్నకొనబడిన ప్రతినిధులందరికీసంఖ్యాకులు ప్రతిపక్షముగనున్నయెడల నామంత్రిపదవికి రాజీనామా నిచ్చెదనని రాజుమహేంద్రవరమున నుడివెలినని వార్తాపత్రికలలో కొందరు వాయుచున్నారు. అప్పుడు సేతు గావిచినయంపన్యాసము లేవిధముగ వార్తాపత్రికలందు ప్రకటింపబడెనో ఇటీవల చెడక పరిశీలించితిని, ఆయుపన్యాసమును గురించి మూడువిధములగు నిశేధికలు ప్రకటింపబడెను. వానిలో వేయిందుగుడ, ప్రజాప్రతినిధులందరికీసంఖ్యాకులగురించి ప్రసక్తియే లేదు. అంతకంటెను విశేషమేమనగా స్వకాజ్యసృష్టిక ప్రకటించిన నిషేధికలో శాసనసభవారు విశ్వాసమున్నదని తీర్మానించినను లేదని తీర్మానించినను, నామాడు సంవత్సరములు సేతు మంత్రిపదవిని వదలనని చెప్పినట్లు ప్రకటింపబడెను. నిషేధికలు అనేకవిధములగు నున్నవి గనుక నా కీవిషయమున బాధ్యతలేదని దులిపివేసుకొనుటకు సేతు ప్రయత్నించుట లేదు. శాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధులలో అధికసంఖ్యాకులు ప్రతిపక్షముగ నున్నయెడల మంత్రిపదమువారి ధర్మములగురించి నాకు నిశ్చితమగుకొన్ని అభిప్రాయములు గలవు. కాని వాని నన్నిటినిగరించి ఇచ్చట ప్రసంగించుట న్యాయముగాదు. ఈవిషయములగురించియు శాసనసభలో ఓకీపోయిన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును గురించియు, నాదభిప్రాయములను మరియొకచో వివరించెదను మహాత్ములవారి సిద్ధాంతములేగల మరియొకపక్షమువారు, మంత్రివర్గ బాధ్యతను వహించుటకు సిద్ధముగనున్నయెడల మాకంటె సభికులకు తావొనగుటకుగాను, సేతును నా సహోద్యోగులనును రాజీనామా నిచ్చియుండెడి వారమేమో ఎవరికి చెలియును." (అ. ప్రె.)

ఉపన్యాసాంత్యమున రంగనాథ మొదలియారుగారు "స్వద్యుపసరిపాలనము ఆచరణీయమేననియు, దానివలన ధనికులకు గాక పోయినను, పేదలకైనను కొంత ఉపకారమొనర్చవచ్చుననియు నుడివిరి. (అ. ప్రె.)

కాజీనిహిందూమతములోగలుపుట

మహమ్మదీయుల దౌర్జన్యము

జబ్బల్ పురము, సెప్టెంబరు 21:— జబ్బల్ పురమునందు ఒక మహమ్మదీయ కాజీవటుంబయంతకును, నిన్నటిదినమున హిందూమతస్థికార మొనగబడవలసియుండెను. కాని, ఈ వార్త మహమ్మదీయులకుచెలిసి పుమాదు 200 మంది, కాజీగృహమును ముట్టడించి హిందూమతములో గలసినయెడల అతనిని తీవ్రముగ శిక్షించెదమని బెదిరించిరి. అల్లరులు గలుగకుండ జూచుటకుగాను, ప్రాయశ్చిత్త మతస్థికారవిధులు రేపటివరకు నిలిపియుంచబడెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

కలకత్తా మంత్రులు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 21:— సర్. పి. సి. మిత్రుగారు అక్టోబరు 10 వ తేదీన కలకత్తావత్తురు. ఆనాడే నూతనమంత్రులు చాక్కి పుచ్చుకొందురు. డాబ్బలింగులో 12 వ తేదీన రాజభక్తి ప్రమాణము గైకొందురు.

కద్దరునిధికి రూ 3250

కుంభకోణం కాంగ్రెసువారు

మహాత్ముని కొనంగిన మొత్తము

కుంభకోణం, సెప్టెంబరు 21:— కుంభకోణం డివిజనునందు మహాత్ముడు విచ్చేసినప్పుడు మొత్తం రూ 3250 కాంగ్రెసు సంఘమువారు సమర్పించినట్లుగ అధ్యక్షుడు ప్రకటించుచున్నారు. చందాలిచ్చినవారి పేర్లు అప్పులో ప్రకటింపబడినవి. కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందు చూడవచ్చును. (అ. ప్రె.)

మదరాసు రెండవమంత్రి పర్యటనము

మధుర సెప్టెంబరు 20:— మదరాసు ప్రభుత్వ ద్వితీయామాత్యుడగు గౌ. పి. రంగనాథమొదలియారుగారు ఈ దినమున పురపాలకసంఘమువారి, ప్రసన్నవైద్యశాల ప్రారంభోత్సవము నొనర్చుచు అతిథిబాల్యవివాహముల ఖండించుచు ప్రసంగించిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

విధవా వివాహకసభ

లాహోరులోని విధవా వివాహకసభవారు దక్షిణహిందూస్తానమును దైవభయోక్తాభాసంఘములను నెలకొల్పుటకై మొహతాకాంతిస్వరూప విద్యాలంకారుగారిని మద్రాసుకు పంపిరి. వీరు మద్రాసులో కేంద్రసంఘమునోకటి స్థాపించిరి. ఈకేంద్రసంఘమునకు న్యాయమూర్తులైన వెంకట సుబ్బారావుగారు అధ్యక్షులు. డా॥ మత్తులక్ష్మీ అమ్మగారుగారు టి. భగవంతుంగుప్రగారును మరికొందరును ఉపాధ్యక్షులు. ఈసంఘకార్యాలయము ఇప్పుడు మద్రాసులో బార్లిటవునులో పిడారియారుకో వెలసిధిలోని 28 నెంబరు ఇంటియందుగలదు.

గత ఆరుమాసములలో ఆంధ్రదేశముందు 15 పట్టణములలో శాఖాసంఘములు నెలకొల్పబడినవి. తమిళనాడులో 15 సంఘములును మైసూరులో 4 చోట్ల నెలకొల్పబడినవి. కాబట్టి యీశాఖా సంఘములవారును కేంద్రసంఘమువారును ఏకీభవించి పనిచేసి లాహోరులోని మూలసంఘ ప్రతిస్థాపకులగు సర్ గంగారాముగారి సత్సంకల్పమును యాదేర్చునలయున్నది. ఇతరసంజాయిషి కావలసినవారు పై కేంద్ర సంఘము కార్యాలయపు చిరునామాను వ్రాసి తెలిసికొన ప్రార్థితులు.

అనేకమంది ఇదివరకే మాకు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు వ్రాయుచున్నారు. హిందూ విలంబు వివాహములను ప్రోత్సహించవలసినదని మహాత్ముడు చెప్పియుండిన సందేశానుసారముగా మమ్ముల నడకమంది ఉత్తరములద్వారా ప్రశ్నించుచున్నారు కాబట్టి వివాహములు జేసికొన నశేషించువారందరును అందును ముఖ్యముగా ఆంధ్ర బ్రాహ్మణవరులు మాకు తెలియజేయ ప్రార్థితులు.

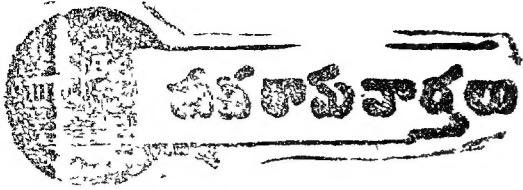
విలంబువివాహములను ప్రోత్సహము చేయుటకై లల విలంబువుల వద్దకు వెళ్లి యీ సదుద్యమమును గూర్చి వారి బోధచేయుటకై ఇద్దరు స్త్రీప్రచారిణులు కావలసియున్నారగురవార్ధమైనను వేతనమునకైనను పనిచేయువచ్చును ఈవిషయమై ఇతరవివరముల నెరుంగగోరువారు 27 పిడారి యూరు కోవి పిడి బార్లిటవును మదరాసులోగల విధవావివాహక సభవారి వ్రాసి ఎరుంగవచ్చును.

అహింసా పరమో ధర్మః

15 తేదీన నుమాదు 12 గంటలకేక నలుగురు చాకలివారి ఒక గొప్ప తాబేలును (అనగా ఒక చదరపుగజముగలది) బడరునకుతెచ్చిరి. పురజనులు గుంపులుగుంపులుగా ముగిచుచుండిరి. ఆసమయమునకే సేతు ఆవారినిపోవుచు దానిని బానాడెను. అంతటి తాబేలు నెన్నడూ చూచియుండలేదు. దానిని తెచ్చినవారిలో పెద్దవానినడుగగా నిన్న 14-9-27 తేదీ తాళ్ళ పూడివద్ద మడుగులో బెస్తలు పెద్దవలవేయగా దానిలో ఈ కూర్మము చిక్కికొనినదట. ఆతెస్తలు 15 తేదీ ఉపయమున పడవమీద చూపట్టణమునకు అమ్ముటకు తెచ్చి బెస్తల పల్లెలో దానిని కొయుటకు ప్రయత్నించుచుండగా నాతోచెప్పిన పెద్దచాకలి భూతిదయ కలవాడై "నేనాయురతూప్తాయ లిచ్చెద"ను దానిని నాకిండు. సేతు దానిని గౌతమిలోవదలెదననిచెప్పి వారలదగ్గరనుండి తెచ్చెనట బట్టి బజారువద్ద హిందూమహమ్మదీయులందరు తమకు తోచిన చదాలను యిచ్చుచుండిరి. అంత లక్ష్యాశీకన్తూరిచందు వడ్డీవాపాక్షులలో ఒకరునచ్చి దానికి కోరినదబ్బు యిచ్చెదననియ గౌతమిలో తనఎదుటనే విడువవలెనని చెప్పెను. చాకలివారి దాని కంగీకరించి తాబేలును పుష్పగిరిరేవుదగ్గరకు తీసికొవచ్చి నీటిలోముంచి ఒడ్డుగబెట్టగా ఒక్కదుముకున నీటిలోనికివొచ్చుకొనిపోయెను. చూచుచున్న ప్రజలందరు ననుసారములు చేయదొడగిరి.

మార్వారీలు సడెన్యాపారములలో చాల కఠినులయినదా భూతిదయపరాయణులై ధనమును త్యాగముగ నెం ప్రాణములను రక్షించెదరు. అహింసయే ముక్తికి ముఖ్యము మెట్టు. మహాత్ముడందులకే నిద్రాహారములునూని అహింస ప్రతీకమనకై చాల శ్రమపడుచుండెను.

రాజమండ్రి నం. టెన్డు పార్లమెంటు

చట్టకాపాదత్వము

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనసభ: ఇది ఇప్పుడు జరుగదు. ౧౪వ తేదీ ముందు తెలుపబడునని జోగయ్యశర్మగారు సేతు లిడినవి.

రామనాథపురం ఇల్లూసభ: ఈనెల 24, 25 తేదీలందు ౧వ, ఆదివారములందు రామనాథపురములో యస్. సత్యనూర్తిగారి ఆధ్వర్యమున ప్రసంగ జరుగను.

తిరుకట్టికర్వంపేట ఎన్నిక తగాదా: తిరుకట్టికర్వంపేట కొన్నింటిగా ఎన్నికల కోరిక ఆర్. కృష్ణదాస్ లాలాగారి ఎన్నిక చెల్లలేదని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ హైకోర్టులో వాదనలు జరుగుతున్నాయి. ఈనెల 28 తేదీకి తిరిగి వాయిదా వేయబడినది.

మద్రాసు గవర్నరుగారికి మనుమడు

గత శనివారమునాడు మద్రాసులో వివాహము జరిగియుండిన గవర్నరుగారి కుమార్తెయగు పార్వతి సతిగారికి గత ఆదివారం 18 తేదీన లండనునగరములో కుమారుడు జన్మించెను.

మద్రాసు కలకత్తా రైలుబండి సరాసరిగా పోగలదు: సీటింగ్ మద్రాసులో బయలుదేరు కలకత్తావాయి సరాసరిగా కలకత్తా పోవును. పూర్వ జగన్మోహన్ తేజోపాద్యాయ రైలుమార్గము తిరిగి బాగుచేయబడినది.

చింతకాయలు: గౌ. సర్. సి. శంకర్ నాయకుగారు

మన దేశీయ పంటలను ప్రోత్సహించుట.

రామనాథపురంజిల్లా సభకు అధ్యక్షులగు సత్యనూర్తిగారు కాంగ్రెసుపక్షమువారి నందరిని సభకు రాగోరుమన్నార. తేపు సత్యనూర్తిగారు బయలుదేరి వెళ్లెదరు.

మద్రాసులో మరణసంఖ్య: ఈ నెల 17 తేదీకి అంబేద్కర్ మరణమున కలరా 15 మందికి తగిలినది. 6 గురువరకు చి. స. స. మరణము 8 గురికి తగిలినది, 1 గురు మరణించిరి. అలా ఆశువుల 1 మరణమును, ఎంటెక్స్ జ్వరంవల్ల 2 మరణములు, అంతరాయంవల్ల 26 మరణములును యితరజ్వరములగు 11 మరణములను సంభవించెను.

ప్రజాపరం ఖ్యాసి

కొడుకు తల్లిని చంపుట

బెంగళులో ఖ్యాసియెయబడిన కరింసాహెబు అనే దొంగ ౧౯౩౬ ఏప్రిల్ ౨౭న బెంగళులో అన్యాయ అనునంతయుని పోలీసులకు తెలియజేసి, పోలీసువారు హత్యచేయబడిన యింటికి వెళ్ళిపోతే అన్యాయ యింటిలోనుండి పట్టానుగలగల చేతులతో బయటకు వచ్చుచుండెను. పట్టానుగల అరెస్టును కత్తిగూడ పోలీసువారికి తెలియజేసెను.

కొడుకుని కత్తువలె పెండ్లిచేసియుండుటచేత కొడవలకు భర్త పెరిగించెను. అంతట కొడవలకు కొడుకు తల్లిని చంపెనని తెలియుచున్నది.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఈనెల 30 తేదీ కలకత్తావారి నుండి బెజవాడ లోని యింటిలో సాయంకాలం 5-30 గంటలకు కీ॥ శ్రీనివాసరావుగారి ఆకారపటము బహిరంగపరచబడునంద ౩౦వ తేదీకు రామనాథపురం యావ్వనింపబడినవారిలో ౧౫వ తేదీకి వారంవారికి యీనెల 22 తేదీ సాయం ౩-౩౦ గంటలకు అట్టి కేసులు వీరిలో ఎవరికినైనను 15వ తేదీకి రిజిస్ట్రార్ గారికి తెలియజేసినచో మరొకటి పంపబడును. సభామందిరమునకు టిక్కెట్లుగలవా రేమియుండును.

రాజ్ కౌన్సిలు

కలకత్తా రైలు - టెండర్లు

పాకలకు కావలసిన కొబ్బరిఆకులు, సరుకుమాను, దూలములు, వెదుర్లు, వెగురుతడికలు, త్రాళ్లు వారవలె రాసామానులు సప్లయచేయుగల కలకత్తావార్డు తమ టెండర్లను అక్టోబరు 5 తేదీనాటికి హంటుకోర్టునకు మహాజనసభలోనున్న అఖిలభారత కాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘమువారి కార్యాలయములో అందజేయవలెను. టెండరు ఫారములుగాని యితరసంజాయిషీగాని మహాజనసభలో ఉదయం 8 గంటల మొదలు సాయంకాలం 6 గంటలవరకు లభించగలదు.

టెండరు ఫారములు కావలసినవారు రు 2/- లు చెల్లింపవలెను.

దేశవాళీమంచములు సప్లయచేయుగల కలకత్తావార్డు తమ టెండర్లను అక్టోబరు 10 తేదీనాటికి అందజేయవలెను. టెండరు ఫారములు కావలసినవారు రు 1/- చెల్లింపవలయును.

నీటిటోట్టిలో మునిగిన పసిబాలిక

సుంగంబాకంలో నివసించుచున్న గవర్న మెంటు స్టాంపు ఆఫీసు నూపరువై జరుగారగు దొరస్వామి అయ్యగారి రెండేండ్లబాలిక నిన్న మంగళవారము మధ్యాహ్నము 2 1/2 గంటలకు తల్లిని అడిగి పెరటిదొడ్డిలోనికి వెళ్లి స్నానముచేయు తొట్టిలోనికి దిగవలెనని పంకి యానీటిలోపడి మృతినొందెను. పిల్ల కొరకై తల్లి పిలచి పిలచి ఎందును మారవలకక యుండుటచే దాగుడు మూతలాడుచున్నదని భ్రమించెను. కాని ఎంతవేపటికిని, యాబాలిక కిలకిల నవ్వును మరుగుపడి రాకపోవుటచే భయమంది వెతుకగా నీటితొట్టిలో కొనయాపిరితో నుండెను. ఆ స్పృతికి కొనివచ్చినతోడనే ప్రాణముపోయెను. కని పెంచిన యాతల్లిదండ్రుల దుఃఖము వర్ణింప నలవిగావున్నది.

మద్రాసు కుళాయిల నీటిసమృద్ధి

రెడ్ హిల్సువద్ద వర్షము

గత ఆదివారము రెడ్ హిల్సు తటాకములో నీటిలోతు 30.04 అడుగులు మాత్రమే యుండెను. ఇటీవల కురిసిన వర్షములవల్ల నీటిలోతు 30.15 అడుగులు అయినది. ఈ హెచ్చువచ్చిన నీరు మద్రాసు నగరమునకు 8 దినముల సప్లయకి సరిపోవును. ఆదివారమునాడు సుమారు ఒకటిన్నర అంగుళముల వర్షము అడలు కురియుచున్నది తెలియుచున్నది. కొరతలయూరు నదిలో అనకట్ట మీదనుండి నీరు ప్రవహించుచున్నదని తెలియుచున్నది. ఈ నది ప్రవహించుచున్న దేశప్రాంతముదలి వాగరాయి మున్నగుచోట్ల వర్షము లభికముగా కురిసినట్లు. ఈనది నుండియే చోళవరము చెరువునకు నీరు సప్లయ అగును.

రెడ్ హిల్సు చెరువునకు కొలది దినములలో మరింతవర్షము నీటిసప్లయ కలుగగలదని యూహింపబడుచున్నది. (మద్రాసు మెయిలు)

హాకీ ఆటలు

వైకంటు వెల్లింగడనుకవ్ హాకీఆటలు నిన్న జరిగినవి. వై. యం. ఐ. ఏ. జట్టువారికిని మద్రాసు యం. టి. సి. వారికిని యస్. ఐ. ఏ. ఏ. మైదానములో నిన్న సాయంకాలము 5-15 గంటలకు యీ హాకీఆటలు జరిగినవి.

ఆటమొదలైన పదిమిమములలో వై. యం. ఐ. ఏ. వారు ఒకమారు ఎదిరిపక్షమువారికి అపజయము కలుగజేసిరి. యం. టి. సి. వారు రోహిషేయతో ఆటాడిరి. ఫోల్స్ చాల చేసిరి. నిక్కుతాడులుకూడా జరిగినవి. గోలుకీపరు కలియబడుటవల్ల డెబ్బతగిలి మూగ్గునందెను. మూర్ఖతేరిన తర్వాత ఆట తిరిగి ఆడబడెను. రోహిషేయతో యిరుపక్షములవారు నిదానముగా నాడిరి. యం. టి. సి. జట్టులోని పద్మతనూతడు అందరికిని కన్నెర్రగా ఆటాడెను. విరామము 15 నిమిషములైన తోడనే తిరిగి వై. యం. ఐ. ఏ. జట్టువారు ఇంకొక అపజయమును ఎదిరికొనెను. యం. టి. సి. వారుకూడా మంచి చాకచక్యముతోనే ఆడిరికాని గురికిమించిన డెబ్బకొట్టుచూ వచ్చిరి. వై. యం. ఐ. ఏ. వారు పొందిన మూడువిజయములకును శేషవత్ అనునంతే కారణభూతుడు. ఈపర్యాయము జరిగిన హాకీఆట మంచియుత్సాహవేళకరముగా నుండెను.

చిట్టిచివరకు వై. యం. ఐ. ఏ. వారే మూడుమార్లు యం. టి. సి. వారిని ఓడించుటవల్ల యం. టి. సి. వారు వై. యం. ఐ. ఏ. వారిని ఒక్కమారు ఓడించుటవల్ల వై. యం. ఐ. ఏ. వారే గెలిచిరి.

ఆస్ట్రేలియాలో భారతీయులు

సమాసహక్కును పొందిరి

ఆస్ట్రేలియాలోని దక్షిణఆస్ట్రేలియా ఇరిగేషను అండ్ రిక్లయిమెంట్ థ్రూముల చట్టము ప్రకారము భారతీయులకు భూములను కవులక్రియలకు భారతీయులు అర్హులని శాసించబడినది. అట్టి అవర్గము తమ రద్దుచేసే సమాసహక్కు ప్రసాదించవలసినదని పూర్వము వి. యస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు అచటికి రాయబారులుగా వెళ్ళియుండినపుడు మనవిచేసి అచటి అధికారులతో చర్చించి యుండిరి.

ఇటీవల డి॥ బి॥ టి. రంగాచారిగారిని గూడా యీ విషయమై అచటి అధికారులకు విన్నవించి అయినవర్గము తమ రద్దు చేయించవలసినదిగా ఇండియా గవర్న మెంటువారు కోరిరి. రంగాచారిగారు ఆప్రకారముగా మనవిచేసినందులకు ఫలితముగా యీ అవర్గము తమ రద్దుచేయబడినదను వార్త గొ॥ బల్లూగారివల్ల తెలియుచున్నది. జార్జి ప్రకటనగారిచే పాలితులైనవా రెనైనను కవులక్రియలకు అర్హులేయని శాసించబడినదట.

మద్రాసు పబ్లికుసర్వీసు

ఉద్యోగార్హులు

ఇదివరలో 1926 ఏప్రిల్ 1 తేదీవరకు సంస్కరింపబడిన పైజెప్పిన సర్వీసుల సలబంధ నిబంధనలలోని 1 వ నిబంధనకు బదులుగా యీ క్రిందివిధులను చేర్చవలెను—

ఉద్యోగములు ఖాయమైనవి కావన్నను, అయినను పించు గలవి కావన్నను అయినను యీక్రింది విధులు వర్తించును. ఇందుకు భిన్నముగ నిదివరలో చేసినను ప్రత్యేక నిబంధన లేర్పడియుండిన నె తప్ప వర్తించును.

2 వ, 4 వ నిబంధనలలో నూచించిన మినహాయింపులు గాక యీక్రింది అర్హతలుండిన నెకాని జిల్లాలలో నెలకు రు 85 లు గాని, మద్రాసు నగరములో నెలకు రు 40 లవరకుగాని జీతమునకు అర్హతగల యుద్యోగముల దరఖాస్తుదారులు తీసికొనబడరు.

అర్హత వరతులు— (1) సదరు ఉద్యోగార్థి మద్రాసు రాజధానిలోగాని, బెంగళూరు, మాద్రా, పుదుచ్చేరిలోగాని విద్యనభ్యసించి పరీక్షాపూర్వమైన స్కూలు లీనింగు సర్టిఫికేట్టును (మద్రాసు గవర్న మెంటువారిచే నొసగబడిన సర్టిఫికేట్టును) పొందియుండవలెను. అతడు (2) గ్రూపులోని ప్రతి శాస్త్రభాగమునందు, (సి) గ్రూపులోని రెండు శాస్త్రములందు నూటికి 35 మార్కులచొప్పున సంపాదించియుండవలెను. అతడు పఠించియుండిన (సి) గ్రూపులోని రెండు శాస్త్రములలో నొకటి యాదిగన పట్టికలోనిదై యుండవలెను.

(ఏ) ప్రాచీనభాష: సంస్కృతము (గ్రీకు లాటిను అరబ్బీ పరిషియను పెబ్రూ.

(బి) విదేశభాష: ఫ్రెంచి, జర్మను.

(సి) దేశీయభాష: ఉరుదు, హిందూస్థానీ, కన్నడము, తమిళము, తెలుగు, మళయాళము, మహారాష్ట్రీయు, ఓడ్రాము, బర్మా, సింహళముభాషలు. ఇంగ్లాండుదేశచరిత్ర హిందూ దేశచరిత్ర, బీజాగణిత శాఖగణితములు కర్మకారానుగుణ్యగణిత శాస్త్రము-త్రికోణమితి వృక్షశాస్త్రము, పదార్థశాస్త్రము, రసాయనశాస్త్రము.

మరా: దేశీయ భాషలయందు వ్యాసరచన భాషా తరీకరణ, విద్యాశిక్షణ యవసరములేదని అనుజ్ఞనొందిన విద్యార్థుల సర్టిఫికేట్టు అందువల్ల అసంపూర్తిగా నెంచబడదు.

(2) సదరువిద్యార్థి గవర్న మెంటు టెక్నికలు పరీక్షలో దేనియందైనను ఉత్తీర్ణుడై యుండినచో అతడా పరీక్షయందు చదివియుండిన శాస్త్రములలో పైజెప్పిన ఏ రెండు శాస్త్రములైనను యిమిడియున్నచో సదరు రెండుశాస్త్రములయందును స్కూలుపైనను సర్టిఫికేట్టుయందుండి లోపము రద్దుకాగలదు.

(2) అట్టి ఉద్యోగార్థి మద్రాసు రాజధానిలోని పాత శాలయందు చదివి యున్నట్లు దుకాని చోస్తాఫ్ నెలెక్టును బోర్డువారిచే ఉద్యోగార్హుడైనట్లుగా నియోజించి ఫోర్టుసెంటుబార్డి గెజిటులో ప్రకటించియుండవలెను. మద్రాసునగరములో ఏనుమాస్తా యుద్యోగమైనను పాఠ్యపాఠము ఉద్యోగిగాని టెక్నికలుఉద్యోగిగాని నియమించుటకు పూర్వము అతడు ఉద్యోగార్హుడైనట్లుగా స్టాఫ్ నెలెక్టునుబోర్డువారు ప్రకటించెడి పట్టికలో అతనిపేరు చేర్చి యుండవలెను.

ద. ఇం. రైల్వేలో మితవ్యము విధానము

3000 మంది కార్మికులు తొలగించబడుదురు

విజయవాడ ప్రకటన

నాగపూరు, సెప్టెంబరు 20:— పి రోధరాగారు, దక్షిణ ఇండియా రైల్వే ఏజెంటు తమ రైల్వే ఇంజనీరింగు వర్క్సును పనివాండ్రను తగ్గించుటనుగూర్చి యాదినవ ప్రకటన గావించుచున్నారు.

“గోల్డెనురాకునందు క్రొత్తగా నిర్మించిన వర్క్సులకు గాక యీ కంపెనీయందు ప్రస్తుతము నాగపూరు, తిరుచనాపల్లి, పోడనూరులందు మూడు వర్క్సులందు పనిజేయుచున్నార. మొత్తము 8000 మంది కార్మికులు యీ వర్క్సులకు రంధ్రమున పనియందుండిరి. గోల్డెనురాకు కర్మాగారమునందు పని ప్రారంభించినచో అందు నూతన యంత్రవిధానములను యొక్కవగా పూజరుగను. కావున ప్రస్తుతమున్న మూడు కర్మాగారములు ఎత్తివేయవలసియుండును. గోల్డెనురాకునందు 5000 మందికి యెక్కువ పనివాండ్రునవలయును. కావున పని వాండ్రును తగ్గించుటకు కరిపాలకర్తమువారు యాదినవ పదతి నవలంబించెదరు:—

1. 50 ఏండ్లకుపైబడ్డ నెలవీతగాండ్రు, రోజుకూలివారిని తొలగించి, అధికార లిప్తపను కొంగరియిత్రములచేదరు. ఇట్లు తొలగించబడువారికి గ్రాట్టులయొక్క ప్రకారము ఉపకారవేతన మొసంగబడును:—

2. ఈ ప్రకటన అమలుజరుగునదికి 5 ఏండ్లలోపు సర్వీసు గలవారందరిని తాత్కాలికోద్యోగలేగాని నిరమకవారేగాని తొలగించబడును. వీరికిగూడ నిబంధనల ప్రకారము గ్రాట్టులవేరి ఒసంగబడును.

3. ప్రస్తుతము నాగపూరు, పోడనూరులలో పనిచేయుచున్న కూలివాండ్రెవరిని క్రొత్తవర్క్సులందు చేర్చుకొనరు. 5 వ పేరావరకులపై వీరిని పంపబడును.

4. నిబంధనల ప్రకారము గ్రాట్టులవేరి, కాక ఒక నెల వీతము బోనసు, పెదలగొట్టుబడినవారందరికి కివ్వబడును. క్రొత్త కర్మాగారమునకు మార్చబడినను యిప్పటివలె వారికి గూడ యిత్తురు.

5. క్రొత్త కర్మాగారమునందు పనిజేయు యెంచుడువారుగాక తగ్గినవారికి పైన తెల్పినట్టివ్యవధి.

6. 4 వ పేరాయందు చెప్పిన సౌకర్యము గోల్డెనురాకు నందు పనిజేయుచున్నవారికి స్వయా (తిరిగి ఉత్తరువు ప్రకటించువరకు) యుండును. ఈ ప్రకటన గావించిన 6 నెలలవరకు విచ్చిక్షముగ నిర్వహించు సౌకర్యము ఒంగబడును. క్రొత్తగా మార్పుజేయబడినవారికి పనిలోచేరిన 6 నెలలవరకు యీ గడు వొసంగబడును.

7. గోల్డెనురాకునందు ప్రస్తుతము పనిజేయుచు యీ పదతులకు నిబంధనలకు యిప్పటివలెవారు, అభ్యంతరము కలిగించువారు తొలగించబడుదురు. 5 వ పేరాయందు చెల్లిన సౌకర్యములగూడ వదులకొనవలసివచ్చును.

8. న్యాయముగా సక్రమముగ పనినండి తొలగించబడినవారి రెవ్వరగూడ యింకను పనిలోనున్న హక్కుగల వను కొనరాదు.

9. 1, 2, 3 పేరాల నకుసరించి యుండువారు, 4 వ పేరా నకుసరించి విరమించబడువారు, 5 వ పేరానకుసరించి యెంచబడువారు వీలగునంతకాలము పనిలో నుండువారు. (ఆ. ప్రె.)

పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరువై కేసు

ధర్మి, సెప్టెంబరు 20:— కొంతకాలముక్రిందట జరిగిన హిందూ-మహమ్మదీయ కొట్లాటలనుబట్టి, పనినండి సబ్ ఇన్స్పెక్టరు సర్దార్ నరేంద్రసింగుగారు కేసు ఓయి, సీట్ ఫేజ్ పేర్లు లూయీగా రీషమున తీర్పుచెప్పిరి. పైకొట్లాటలు రిఫాలయందు జరిగెను. అందు కొందరు చనిపోయిరి. ముద్దాయిగూడ సదరు దొంగిలొక్కరినొకరులందు పాల్గొనని పోలీసువా రాజోపించిరి.

ఈవిషయమున అధికారులు డిప్యూ మెంటుగా విచారణ చేసెదరని తెలియుచున్నది. (ప్రీ ప్రెసు.)

పాఠశాలలయందు వ్యాయామములు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 20:— డక్కా డివిజనునందు పాఠశాలలలో శరీరవ్యాయామ శిక్షనొసగు విధానము నాచరణలో పెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

“రైటు” పత్రికాసంపాదకుని దరఖాస్తును నిరాకరించుట

లాహోరు సెప్టెంబరు 20:— “రైటు” వార్తాపత్రికపై ఐ. పి. సి. 158 సెక్షనుక్రింద తేబడిన కేసునందు మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయిల దరఖాస్తుల నన్నిటిని తోసివేసెను. (ఆ. ప్రె.)

“వైట్ మన్” కు ప్రకటనల నిరాకరించుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 20:— బొంబాయి ఇంప్రెస్ మెంటు బ్రువ్వవారు నిన్నటి సంగ్రహమున చాలనేపు చచ్చించి వైట్ మన్ పత్రికకు ఇదివరకు పంపిన ప్రకటనల రద్దుకేయుచు తంతివార్త సంపాదకుని దరఖాస్తులను కాధికారిని గోరుచు తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

నర్ అబ్దుల్ రహీంగారిపై దావా ఉదాస హరించుకొనుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 20:— బెంగాలు శాసనసభకు నర్ అబ్దుల్ రహీంగారి ఎన్నిక నాజీమీయము మాన్య అబ్దుల్ నాహుగారు దేవున దావా ఉపసంహరించుకొనబడెను. వాది ప్రతివాడికి ఖర్చులక్రింద రూ 200 ల నివ్వనలెనని కోర్టు వారు తీర్పుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

“మస్లిం అప్రెంటిస్” సంపాదకుని విమర్శలు

లాహోరు సెప్టెంబరు 20:— “రంగీలనూత్ కేసు తీర్పుచంద్”యను శిక్షింపబడిన “మస్లిం అప్రెంటిస్” సంపాదకుడు ఈదినమున కారాగారమునుండి విడిచిపెట్టబడెను. ఇతనికి మూడు నెలలు కినిశిక్ష రూ 1000 ల జరిమానా విధింపబడెను. ముద్దాయి శిక్షను పూర్తిగా అనుభవించి జరిమానాను చెల్లించెను. (ఆ. ప్రె.)

రాబోవు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులకు హెచ్చరిక

చెన్నై ప్రెస్ ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి మ కిటుల వ్రాసెను:— 1927 వ సం॥ డిసెంబరు మాసమున మదరాసులో జరుగబోవు భారతజాతీయ మహాసభకు ప్రతినిధులుగా బోదలచుకొనిన అభ్యర్థులు ఆక్టోబరునెల 10 వ తేదీలోగా, ఒకరూ పాయిరునుముతోపాటే దరఖాస్తులను సంగం కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శికి అందజేయవలెను.

గజదొంగ పట్టువడుట

రంగూను సెప్టెంబరు 20:— క్వార్టరాను అను బంది పోలీసుదొంగలగుపు నాయకుడు 40 లేక 50 బందిపోటుల గావించినవాని పోలీసువారు తుపాకితో కాల్చిరి రంగూను రైల్వే ప్రకటించెను. వీనిని పట్టువారికి రూ 200 బహుమతి ఒసంగబడునని రెండునెలల క్రిందట ప్రకటించబడెను.

“జలబాల” ఆశ్చర్యము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 20:— ఇటీవల, సింధియా గాబోనసు కంపెనీవారికొరకు ఆంగ్ల దేశమున నూరముగ నిర్మింపబడి గౌ. వి. జె. పటేలుగారిచే నామరణోత్సవము జరుగబడిన జలబాల నౌక నిన్నన బొంబాయి చేరెను. జలవీర జలమౌత అను మరిరెండు నౌకలనుగూడ సింధియా నావికేషనుకంపెనీ వారు నిర్మించుచున్నారు. ఇంకొక్కొక్కటి 5 వేల టన్నుల సరకుల దీసికొని పోగలను.

జలబాల చౌర ఫోయింగ ప్రయోగ మునరైనని నాయకుడు చెప్పెను. (ప్రీ ప్రెస్)

నాగపూరు శాంతి సంస్థాపన యేర్పాటులు

ప్రస్తుత మన్ని కేసులు తీసివేయగోరుట ప్రతినిధిసంఘసభ

నాగపూరు, సెప్టెంబరు 20:— గవర్నరుగారి నిన్ను పముననుసరించి హిందూ-మహమ్మదీయ సంఘములముఖ్యత ప్రసరుదరించుటకు అన్ని సంఘములు ప్రతినిధులసభ నేడువయము డిప్యూటీ మిషనరు కింగ్ గారింట్ల జరిగెను. ప్రతినిధులసంఘముకటి (యూనిటిబ్) స్థాపించబడెను ప్రస్తుతము ఎనరెవరి పైయెన్ని కేసులున్నవో అవని యుగూడ ఉపసంహరించవలెను. అప్పుడుగాని సీరమున శాంతిసాపించుటకు తరువాతావరణ మేర్పడదను నూనాపై నగ్గుబడిగెను. ఈ నూచలగుర్చి చర్చింట్లకు యూనిటీబ్ వారు మరల పమానే శమగదురు. (ఆ. ప్రె.)

“హిందూస్థాన్ టైముస్” కార్యాలయమును తగులబెట్టుటకు ప్రయత్నము

దైనసశమున కనుగొనబడుట - దుండగులకృత్యము డిల్లీ, సెప్టెంబరు 20:— నిన్న రాత్రి ఏనుగులొకరు హిందూస్థాన్ టైముస్ పత్రికా కార్యాలయమునకు అగ్నినికలిగించుటకు గావించిన ప్రయత్నములను నగరమున చాల సందల నము వ్యాపించెను.

రాత్రి 2 గంటలవేళ ప్రక్కనున్న “జేడ్” పత్రికాకార్యాలయమున కాపలాకాయుచున్న చాకిదారు లఘుశంక డీర్పు కొనుటకు బయటకువచ్చెను. అప్పుడు హిందూస్థాన్ టైముస్ కార్యాలయముయొక్క దొడ్డియొక్క నుంటుంగనుసరింపగా వెంటనే కేకలువేసి కొంతమందిసహాయముతో అగ్నిజ్వాలల చల్లార్చెను. ఫైర్ బ్రీడువారు వెంటనేవచ్చి మంటల చల్లార్చుటకు తోడ్పడిరి.

పగిక్షింపగా తలుపులర్యాలంతయు కిగోసినునానో తగుపబడియుండెను. కిగోసినునానో తగుపబడిన గుడ్డ పీలికలు చేత్త మొదలై నరగూడ ఆతలుపులదేర్చబడెను. ఈయం డగ మొనరిన దోషినిగూరించి ఇంకెవరకు ఎట్టి ఆమాకీయును చెలియలేదు. పోలీసులు ఆమాకీ దీముచున్నారు. (ప్రీ ప్రెస్)

సరిహద్దు ప్రాంతీయుల చర్యలకు పియ్యాల ఆగ్రహము

పాట్నా సెప్టెంబరు 20:— పాట్నా జిల్లా పియ్యాల కమిటీ వారి యాజమాన్యమున గత సోమవారమునాడు పాట్నా నగరమునందలి పియ్యాలదరును సభ గాంచి సరిహద్దు ప్రాంతీయులు అన్నటి పియ్యాలపై జరిగిన దౌర్జన్యమును ఆగ్రహమున తెలుపుచు తీర్మానములు గావించిరి. మాలి అప్సాన్ అతీగారు అన్యతై వహించిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

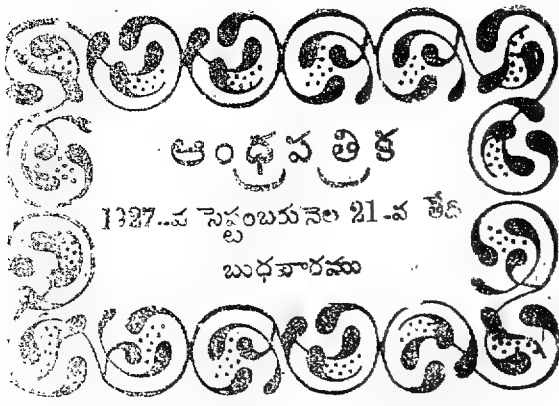
రేవల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో O. S. 398/1923.

వాది:— అల్లమాడి వెంకటసుబ్బారావు ఎయిదు అయినందుననే పవరి రామకృష్ణయ్య. ప్రతివాది:— పెండ్యాల రామయ్య.

నోటీసు

యీ సెబరు డిక్రీతో వాది ప్రతివాది తాలూకు కోనేటిపురం గ్రామములో సిరాగ్గి జపుచేయించి వేలం వేయించుటకు దరఖాస్తు చేసినందున సదరు దరఖాస్తు ది 26-9-27 వ తేదీక వాయిదా వేయబడెనని యందు మూలముగా యజేయడ మయినది.

కె. వెంకటసుబ్బయ్య, నం. 4082 వాదితరుఫున ప్లేము

భారత శాసనసభ

శాసనసభ

భారత శాసనసభా కార్యక్రమము నిన్నటితో ముగిసెను. జోగయ్య పంతులుగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొన వలసివచ్చెను. మరొకన్ని తీర్మానములును ఉప సహరించుకొన బడెను. శాసనసభ్యుల సంఖ్య మిక్కిలి పలుచబడుటయే దీనికి కారణము. ఈ మారు శాసనసభలో నయినను ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము సావధానముగ చర్చింపబడునని నమ్మె దము. రిజర్వ్ బ్యాంకు చట్టపు చర్చ విరమింప బడినప్పటికి, శాసనసభ్యులకు సభావ్యవహారము లందు శ్రద్ధ తగ్గి పోయెను. సభలో నున్నను లేకున్నను నొక్కటియేయని తోచెను. ఈమారు జరిగినసభ శాసనసభ్యుల నిస్సహాయతనేగాక ఇం డియా ప్రభుత్వమువారి నిస్సహాయతను గూడ సువ్యక్తపరచెను. రిజర్వ్ బ్యాంకు చట్టము విష యమై అనుకూలముగా రాజీ సంకీర్తించుటకును బ్యాంకును స్థాపింప నవకాశమిచ్చుటకును శాసన సభ్యులును ప్రభుత్వమువారుగూడ నుద్యుక్తులయిరి. కాని ఇండియామంత్రిగా రొక్కగీటుతో వ్యవహార మును అడ్డుపరచిరి. బ్లాక్ ట్యాగు రాజీనామా నిచ్చి నట్లుగూడ ప్రచురింపబడెను. ఇది జరుగకపోయినను భారత శాసనసభవారు అభిశంసనతీర్మానమును అసంగిగముగ గావించి తమ యసమృద్ధిని దెలిపిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని ఇండియా మంత్రి గారికిని ఈవిషయమై ఉత్తరప్రత్యుత్తరము లేమి నడిచెనో తెలియలేదు. ఇందులకు సంబంధించిన లేఖలను దాము బయల్పరుపజాల మని బ్లాక్ ట్యా గురు నిన్నటిదినము సూచించిరి.

ఇట్టి ముఖ్యవిషయముగూర్చిన సమాచార ము, శాసనసభ్యుల కయినను తెలియనీయనిచో, వీరి యునికివలన ప్రయోజన మేముండును? సెలెక్టు కమిటీవారి ప్రయాణపు ఖర్చులక్రిందనే దాదాపు 28000 రూపాయలు ఖర్చయ్యెనని, బ్లాక్ ట్యాగురు నుడివిరి. ఇంతసామ్య ఖర్చుపెట్టినప్పటికి, రిజర్వ్ బ్యాంకు చట్టము విరమింపబడుట ఎంతవంతయో యూహింపవచ్చును. సెలెక్టుకమిటీ రిపోర్టును ప్రభుత్వమువారే మొదట నిరాదరించిరి. పిమ్మట, విరిని ఇండియా ఆఫీసువారు నిరాదరించిరి. స్టేట్స్ మెను పత్రిక నయితము, ఇండియా ఆఫీసువారి జోక్యమునకు చింతించుచున్నది. జనవరి సభలో నయినను, ఈ చట్టమును పునరుద్ధరించుట మేలని సలహా నిచ్చుచున్నది. కాని, ఇండియా మంత్రిగా రిట్టి సలహాలకు లొంగువారుగారని తెలిసినసంగ త్తియే. పరిస్థితులీతికుననుండ, హిందూదేశము ఆర్థిక స్థానాంతరము సమభవించుచున్న దని, లిట్టను

ప్రభువుగారు జనీవాలో బలుకుటకన్నను వింత వేరుండదు. టారిఫ్ బోర్డువారు దీర్ఘవిచారణ నలిపి, విదేశవస్తువులపై పన్నును హెచ్చుజేసి, దేశీయవస్తువులకు రక్షణ నిచ్చుట యవసరమని తెలుపగ, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సలహాను నిరాకరించుట జోద్యము. నిరుపయోగముగు నూలు రక్షణను మాత్ర మొసగిరి. ఈతీరున, విచారణ సంఘముల అనుకూలసూచనలు త్రోసివేయబడు చున్నవి.

స్వీకృతమిటీ సిఫార్సుల నమలులోనికి చేసం దుకు, భారత శాసనసభవారు అవిశ్వాస తీర్మా నము చేవలసివచ్చెను. ఈ సిఫార్సులకు బదులు, ప్రత్యామ్నాయ విధానమును అమలుతో బెట్ట వచ్చునను సూచనను ప్రభుత్వసభ్యుడు దెలిపెను. హిందూదేశాభివృద్ధి కనుకూలముగు సూచనల గావించుచో, నవి వెనుకబడుచుండును. లీ కమి షను సిఫార్సులు మాత్రము, ప్రజలకు అసమృత్త ముగ నున్నను, అతిత్వరితముగ అమలులోనికి వచ్చెను. ఇక రాయల్ కమిషను గూర్చి గాని, స్వపరిపాలనా ప్రధానము గూర్చిగాని, ఎట్టి సమాచారము వెలువడలేదు. తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీ యుల దురవస్థగూర్చి, ఇర్విను ప్రభువుగారు దెలిపిన ప్రత్యుత్తరము, మిగుల ఆశాభంగకరముగనున్నది. ఈమారు జరిగిన భారత శాసనసభ, ఎట్టి విశ్వా సము కలవారికయినను, నిరుత్సాహము గలిగింపక మానదు. తుదకు, మతసేరముల గూర్చి కావింప బడిన నూతన చట్టము సయితము, అసంతృప్తి కారణమయ్యెను. సేరమును జామీనులేనిదానిగ మార్పుటవలన, భారత శాసనసభ అవసరకాఠి న్యము దెచ్చిపెట్టెను. శాసనసభల యుపయోగము గూర్చి ఇంకను సమృద్ధము నిలుచుట దుర్లభము. మిస్ మేయోగారి గ్రంథము హిందూదేశమునంతను కలవరపెట్టుటయ గాక, భారత శాసనసభలోగూడ కలవరకారణ మయ్యెను. శాసనసభ్యు లడిగినప్రశ్న లకు క్రేరారుగారు సరియగు సమాధాన ము జెప్పక పోయిరి. ఈ గ్రంథమును హిందూదేశ మునకు రానియకుండ జేసి ప్రభుత్వమువారు దీనికి జవాబు ప్రచురింపవలయునని యడుగగ, ఇట్టిసూచన గ్రంథమున కనవసరప్రాముఖ్యము నొసగు నని క్రేరారుగారు బదులుజెప్పిరి. కాని ఇదివరకే గ్రంథ మునకు విశేష ప్రాముఖ్యము చేకూరలేదా? ప్రభుత్వమువారు నిషేధించెడి ఇతర గ్రంథములకు మాత్రము అనవసరప్రాముఖ్యము చే కూరుట లేదా? ఇట్టి గ్రంథపు ప్రతులను బ్రిటిషు ప్రభు త్వమువారు ఊరక పంచిపెట్టుటవలన భారతీయు లలో తీవ్రాగ్రహము ప్రబలుననియు ఈసంగ తిని ఆప్రభుత్వమువారికి దెలుపవలయుననియు కుం జ్రాగారు గోరగ, ఇది యనవసరమని క్రేరారు గారు బదులుజెప్పిరి. శక్లత్ వాలాగారి ప్యాసు పోర్టును రద్దుజేయుటయు మేయోగారి గ్రంథమును మాత్రము ఊరక పంచిపెట్టుటయు ఎట్టి వింతయో యూహింపవచ్చును. మిస్ మేయోగారు ఇటీవల ఇంగ్లండుకు వెడలినకారణము కన్సర్వేటివు నాయ కులతో తమగ్రంథమును గూర్చి సంప్రతించుటకే నని శ్రీమెను వార్త యొకటి దెలుపుచున్నది. కన్స ర్వేటివు నాయకు లీమెకు విశేష ప్రోత్సాహ మొసగియుండు రనుటకు సందియము లేదు.

రాయల్ కమిషను రానున్న సమయమున భార తీయుల సన్నిధిముల తూలనాడును వ్రాసిన గ్రంథము అమూల్య మని కన్సర్వేటివు తెనుట యం దాశ్చర్య మేమిగలదు? ఏదియో పేరుబెట్టి భారతీయులకు స్వపరిపాలన మొస గ కుండుటయే వీరికి గావలయును. ఫిలిప్పైను ప్రజల విషయమై నీమె యిటులనే వ్రాసియుండుటచే యీమెస్వభావమును గ్రహింపవచ్చును. బ్రిటిషు ప్రభుత్వ మెటుల మెలగినను, హిందూదేశప్రజల హక్కులను గౌరవమును కాపాడుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి రయినను, ముందుకువచ్చియుండ వలసినది. అట్టిసంసిద్ధత కనుపింపదు. తూర్పు ఆఫ్రికా విచారణసంఘమునందు, భారతీయులను జేక్ష రని వాగ్దాన మియజాలమనియు, సర్వమును ల నీల మంత్రియిష్టముపై నాధారపడియుండు ము, నిన్నటి శాసనసభలో బాజిపాయిగారు ప్రభుత్వ పక్షమున జలికిరి. ఈసంగతినే రాజప్రతినిధిగారును జెప్పిరి. ఇట్టి వాక్యములు భారతీయస్వత్వరక్షణవిష యమున ఆతురము జూపవు. కెనియా ప్రభుత్వము వారు, ఫీతాము రిపోర్టు విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారితో సంప్రతించకుండనే వ్యవహార ము జరుపుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమును పీ రొకతెక్కనేయుటలేదు. ఈరీతిని శాసనసభ్యు లును, ఇండియా ప్రభుత్వమువారును గూడ తమ పలుకుబడిని కోల్పోవుచున్నారు. శాసనసభ్యుల హక్కులను కాపాడుట కొక విచారణసంఘము నేర్పరుపవలయు నను తీర్మానమును భారత శాసన సభవారింగీకరించినను, ప్రభుత్వమువారి సూచ నను ఆమోదింపలేదు. అందుచే కమిటీవారి సిఫా ర్సులను ప్రభుత్వమువారింగీకరింతురని తోచదు. శాసన సభా నిరర్థకత యీ తీరున వెల్లడియగుటచే, సభ్యుల భావికర్తవ్యము ను నిర్ణయించుట యవసరమగు చున్నది. ఎట్టి యవ మానము తటస్థించినను దానికి తలయొగ్గుట భావ్య మో, లేక శాసనసభల వెలుపల ప్రజాశక్తిని బల పరచి సత్వరస్వరాజ్యసంపాదనకై కృషి నలుపుట భావ్యమో నిర్ణయించుట యవసరము. రాబోవు కాంగ్రెసుసభలో శాసనసభలలో నింత వరకు జరిగిన పనిని విమర్శించి సత్వర స్వరాజ్య సంపాదనయందు శాసనసభల కెట్టిస్థాన మొస గుట సముచితమో నిరూపింపవలయును. ఈ విష యమునుగూర్చి సమగ్రముగ చర్చించి తగిన నిర్ణ యము గావించుటకు సమయ మాసన్నమయినది.

మరల మంతులా?

నర్ పి. సి. మిత్తరుగారిని, నవాబు హుస్సేను ఖానుగారిని బెంగాలు రాష్ట్రమునను మంత్రులుగ నియమించుటకు, గవర్నరుగారు నిశ్చయించినను ఈప్రయత్నము విఫలము గాకమానదు. రెండవ వారు రహింపక్షమువా రగుటచే, మహమ్మదీయు లందరును వీరికి తోడ్పడుదు రని నమ్మ పీలులేదు. నర్ పి. సి. మిత్తరుగారికిని వీరికిని పొత్తు గలియు నని తలంప పీలులేదు. ఏలన, మిత్తరుగారు రహిం గారితో గలసి పనిచేయుట కిదివరకు నిరాకరించిరి. మిత్తరుగారిపుడు ఇంగ్లండులో నున్నారు. వీ రెవ్వ డు ఉద్యోగమును స్వీకరింపగలరో తెలియదు.

అనహాయోద్యమమనములలో మిత్తరుగారు మంత్రిగ బనిజేసినపుడు, వీరినడవడి యెవరుకు రుచింపలేదు. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయముతో వీరికి సంఘర్షణ మేర్పడెను. ఇంతియ గాక బెంగాలు బోలు పెద్దరాష్ట్రమునకు ఇరువురు మంత్రులు చాలుదురాయను ప్రశ్న గలదు. లిట్టను ప్రభువుగారు హిందువును మహమ్మదీయుని గలిపి మంత్రులుగ నియమించుటకు జేసినప్రయత్న మిదివరకు విఫలమయ్యెను. క్రొత్త గవర్నరుగారి ప్రయత్నమయినను సఫల మగునని దూరదృష్టి గలవా రెంచుట లేదు. ఇతరులయభిప్రాయ మెటు లున్నను, స్వరాజ్య పక్షమువా రెట్టి మంత్రవర్గము నయినను త్రోసివైచుటకు సంసిద్ధులుగ నుందురు.

ఐరెండు ఎన్నికలు

ఐరెండు ఎన్నికలలో ఫలితములు వెలువడెను. ప్రభుత్వమువారికి 61 స్థానములును, డివెలరా పక్షమువారికి 57 స్థానములును లభించెను. 12 స్వతంత్రులును, ఆరుగురు కర్షకులును, 13 గురు కార్మికులును, ఇరువురు జాతీయవాదులును, ఐరిషు కార్మిక సంఘమునకు జెందినవా రొకరును గెలుపొందిరి. ప్రభుత్వపక్షపు సంఖ్యలు, డివెలరా పక్షమువారికన్న ను ఆరు మాత్ర మధికముగ నుండునని, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. కాని, ఎన్నికలను జరుప నెంచినపుడు, కాన్ గ్రేవుగారికి గల విశ్వాసమునకెట్టి ఆధారములేదని తేలినది. ఇట్టి స్థితిలో, కాన్ గ్రేవుగారు పరిపాలనభారము వహించుట సులభసాధ్య మగు పని గాదు. రిపబ్లికనుపక్షమువారి ఆందోళనము వీరి కార్యముల నడ్డగించుట నిశ్చయము. డివెలరాగారు గూడ ప్రీస్టేటు విధానమును కొనసాగించుట కంగీకరించుటచే, వీరును కాన్ గ్రేవుగారును కలసి కొంతకాలము కొయలిపను పక్షముగ నేర్పడి పరిపాలనమును కొనసాగింప వీలగును. కాని, డివెలరాగారు గాని, కాన్ గ్రేవుగారుగాని యిందు కొడబడుదురాయనునదియే సందేహము. భావిపరిణామ మెటులుండునో చూడవలయును.

బల్లారి కలెక్టరుగారు : నాకాగెజిటెడ్డు ఉద్యోగులు

బల్లారి కలెక్టరుగారు, నాకాగెజిటెడ్డు ఉద్యోగుల సమావేశమును ప్రారంభించుచు గావించిన ప్రసంగము, మిగుల నిరుత్సాహకారణ మయ్యెను. ప్రతివారును జీవనమునిమిత్తము ప్రభుత్వోద్యోగములలో బ్రవేశించు చున్నందుకు వీరు వగచిరి. కాని, విద్యార్థులకు గలపెడివిద్య, వారికి స్వతంత్ర జీవనమార్గముల నొసగనపుడు, వారేమి చేయగలరు? ప్రభుత్వమువారికి అంతులేనికోతము లేదనియు, వారు కడుబీద లనియు, ప్రభుత్వసేవకులను సాధ్యమగునంత చౌకగ నియమించుట వారి ధర్మమనియు, కలెక్టరుగారు నుడివీరి. ఈసూత్రము ఉన్నతోద్యోగుల విషయమున గూడ వర్తించునా? వర్తించునెడల, లీసర్విసు కమీషను సూచనల ప్రో పని ఏమి? తమకు జీతములును అలవెన్సులును, పెన్షనులును చాల వని సర్విసు ఉద్యోగులు మొరబెట్టినేల? ఇంతకన్న తక్కువ వేతనములకు ప్రభుత్వోద్యోగుల నేల నియమింపగూడదు? నియమమున్నచో, అందరికిని సమానముగ వర్తించవలయును. క్రింది యుద్యోగుల కొక సూత్రమును, ఉన్నతోద్యోగుల కింకొక సూత్రమును వర్తింపజేయుట పాడిగాదు.

రుమేనియా హంగేరీతగాదా

రుమేనియా హంగేరీతగాదాను, నానారాష్ట్ర సంఘమువారు పరిష్కరింప జాలకబోయిరి. వ్యవహారము డిసెంబరుసభవఱకు నిలిపివేయబడెను. ఛేంబర్లనుగారి రిపోర్టును హంగేరీ ప్రతినిధి ఎంతమాత్ర మంగీకరింప లేదు. ఛేంబర్లనుగా రెంతబ్రతిమాలినను ప్రయోజనము లేక బోయెను. నానారాష్ట్ర సంఘపు కౌన్సిలుకు సర్వాధికారము కలదని, ఛేంబర్లనుగారు సచ్చజెప్పిరిగాని, లాభము గలుగలేదు. రుమేనియా ప్రభుత్వమువారు, హంగేరీ జాతి వారి ఆస్తులను స్వాధీనపరచుకొనుటచే, తగాదా ఏర్పడెను. నానారాష్ట్ర సంఘమువారి నిర్ణయమును రాబోవుసభలో గూడ హంగేరీ ప్రతినిధి యంగీకరింపబోవో, చేయదగిన దేమి? వారిని బలవంతపెట్టెదరా? ఈసంగతుల నన్నిటిని యోచించియే యిమారు జరుగు సభలలో రెండు దేశములవారును తమలో తాము రాజీపడుట మేలని, ఛేంబర్లనుగారు సలహానిచ్చిరి.

“జలబాల”

కొంతకాలము క్రిందట పటేలుగారిచే నాశీర్వదింపబడిన “జలబాల” యను నాకా హిందూదేశము జేరెను. ఇదిగాక జలవీర జలకూత అను నాకలు గూడ నిర్మింపబడుచున్నవట. సింధియాస్తీము నావిగేషను కంపెనీవారు కోస్తావ్యాపారమునిమిత్తమై దేశీయ నాకలను వృద్ధిజేయుట శుభచిహ్నము. ప్రభుత్వప్రోత్సాహమున్నచో, ఈ విషయమై ఎక్కు డభివృద్ధి జరిగెడిదే. నాకాదళచట్టమును ముందుగ గావించిరేగాని ప్రభుత్వము వారు ముఖ్య వ స ర మ గు వా ణి జ్య నా కా చ ట్ట ము ను చే ప ట్ట ర యి రి. వాణిజ్య నాకా సంఘ సూచనలను అమలులో బెట్టరయిరి. వర్తకనాకలు లేనిది, యుద్ధనాకాదళముతో బనియుండదు. ఇతరదేశములలో రెంటికిని అవినాభావసంబంధము గలదు. హిందూదేశము నందు మాత్రము అట్టి సంబంధము గనుపింపకున్నది.

హైందవ జాతీయత

గాంధి మహాత్ముడు పుత్తూరు యువజన క్రైస్తవసంఘమువారియెదుట నువన్వసించుచు ఈ సంఘమును యూరపియను సంఘమునకు పర్యాయ పదముగ జేయవలదని సలహానిచ్చిరి. యూరపియను పదము క్రైస్తవపదమువలె విశాలమయినది గాదు. క్రైస్తవులయినంతమాత్రాన భారతీయులు జాతీయతను విడనాడ నక్కరలేదని మహాత్మునితలంపు. మతములు మారవచ్చును గాని జాతీయత మారనక్కరలేదు. హిందూదేశమును మాతృభూమిగ భావించువారు ఏమతమువారయినను ఏసంఘము వారయినను తాము భారతీయులమని గ్రహించి తదనుగుణముగ మెలగుట యవసరము. దేశభక్తి ఎల్లరవ్యాదయములను ప్రజ్వలంప జేయుచుండు నేని, అసవసరవైషమ్యము లంతరించి హిందూదేశము సత్వరాభివృద్ధి గాంచు ననుటకు సందియము లేదు.

గాంధీమహాత్ముని ఆరోగ్యము

గాంధీమహాత్ముడు ఆరోగ్యమున నున్నాడని. ఛినుట కెంతయు సంతసింపదము, తిరుచనాపల్లిలో

వీర్పాటు జేసిన కార్యక్రమము, చాల హెచ్చుగ నుండుటచే, మహాత్ముడది తనశక్తికి మించెనని తలచెను. ఇకముందు, తన పర్యటనమును ముగింపగల నను సమ్మకము మహాత్మునకు గలదు. కాని రోజు కొకసభకుమాత్రము తాము హాజరు కాగలుగుదుమని, మహాత్ముడు భావించుచున్నాడు. అందుచే హెచ్చుసభల నేర్పాటుజేసి, వారి కిబ్బంది గలిగింపకుండుట, ఆహ్వానసంఘముల కర్తవ్యము. తిరుచనాపల్లిలో మొదట వ్రాతములమగు సందేశములను మహాత్ము డొనగవలసి వచ్చినను, పిమ్మట మాత్రము మరల ఎప్పటివలె ప్రసంగింపజొచ్చెను. మహాత్ముడు తనపర్యటనమును జయప్రదముగ ముగించునటుల, పరమేశ్వరు డనుగ్రహించు గాక!

అమృతసరము : కల్లంగడులు

అమృతసరపు మ్యునిసిపలు సరిహద్దులలోని కల్లంగడులనన్నిటిని తీసివేయవలయుననియు, ప్రజలయభిప్రాయమును కనుగొనవలయుననియు, మ్యునిసిపలు సంఘమువారు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి. ప్రభుత్వమువారి భ్యంతరపెట్టనిచో, అమృతసరమున మద్యపాన మాగిపోవు నని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సాహపరచుచో, మద్యపాననిషేధసంస్కరణము తప్పక నెరవేరును. ప్రజల యభ్యంతరముండదు. నానారాష్ట్ర సంఘమునందు, ఇండియా ప్రభుత్వప్రతినిధి యగు లిట్టనుప్రభువుగారు నల్లమందు నిషేధమును అన్ని దేశములలోను కొనసాగింపవలెనని, గంభీరోపన్యాస మిచ్చిరి. అట్టితరి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మద్యపాననిషేధమువిషయమైగూడ అట్టిశ్రద్ధపహించుట పాడి గాదా?

ఖర్గపూరు కార్మికుల దుర్గతి

నమ్మగట్టుటకు నిశ్చయించుట
అసంబ్ధిలో అడ్డర్న మెంటు తీర్మానముగూడ
నిరుపయోగ మయ్యెను

ఖర్గపూరు, సెప్టెంబరు 20:—కార్మికుల దుస్థితి యింకను అట్లే యున్నది. తొలిగింపబడిన పనివాండ్లు యింకను జీతముల పుచ్చుకొనలేదు. నిన్నను పెద్దపథిజేసి కంపెనీవారి చర్చపై నిరసనము దెబ్బను తీర్మానించిరి. ఖర్గపూరుకాఖి కార్మికుల కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు సమావేశము యిట్లు తీర్మానించిరి:—పక్రమపద్ధతులతో నెంత ఆందోళన జరిపినను నిగ్ధకమయ్యెనుగావున, ఎసంబ్ధిలో అడ్డర్న మెంటు తీర్మానము ఆమోదింపబడినను పనివాండ్లు తుపకాంతి కలుగలేకుండునెంతటనే నమ్మగట్టుటయే కర్తవ్యము. కేంద్రసంఘమువారు యీ విషయమై ఆలోచించి వెంటనే ఆముఖ జరుపవలెను.

గొడుదయము 1000 మంది తొలిగింపబడిన పనివాండ్లు నాయకుగారి నాయకత్వమున ఛీఫ్ ఇంజనీరుగారిని జూచిరి. కాని వారు తమచేతిలోనేమియు అధికారము లేదనిరి (ప్రీ ప్రెస్)

బెంగాల్ నిర్బంధితుల బాధలు

కలకత్తా సెప్టెంబరు 21:—సతీ ప్రకాశి, అనుతోష కాళి అను రాజకీయ నిర్బంధితులు చాల జబ్బులవలన బాధపడుచున్నటుల దెలియుచున్నది. వీరిపుడు బెల్గాము జైలుబంధునూరు. వీరికి, నీళ్లు పడలేదు. అచ్చటనొసగు ఆహారము, వారికి అలవాటులేకపోవుటచే చాలకష్టముగనున్నది. ఇదివరకు వారికి మాడరన్ రివ్యూఫుట్రిక నొసగుటండెడివారు. అది ఇపుడాపివేయబడెను.

సూర్య కామసేతుగారు అ.6 మరయ్య రాజకీయనిర్బంధితునిస్థితి చాల ఆందోళన గలుగజేయుచున్నది. ఇతడిపుడు రత్నగిరి కారాగారమున నున్నాడు. భాష వేరగుటచే అచ్చట ఆతనితో మాటలాడువారేలేక చాల కష్టపడుచున్నాడు. ఆహారము సరిపడుటలేదు. (ప్రీ ప్రెస్)

ఆనంధకుటీరము. పి. బైరాగమతః పి. వదనాళు

గుంతకల్లు

ప్రధానమంత్రిగారియాగమనము

అంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

నిన్న 18 వ తేది ఉదయం. మద్రాసు మెయిలులో గాని డా॥ సుబ్బరాయసుగారు విన్నపిరి. అప్పుడే యితరప్రదేశీయులనుండి వాడివ్రుట జరుగనున్న "సెనేటర్ల సభ"కు వచ్చి యుండిన ప్రముఖులు మంత్రిగారిని సందర్శించిరి. మంత్రిగారు పుష్పమాలాలంకృతులు గావించబడినపిదప కొందరు వారితో సంభాషించిరి. పిమ్మట మంత్రిగారు సభ్యులయొడ తమస్మితజ్ఞతను గవబరచి బొంబాయికి వెడలిరి.

"సెనేటర్ల సభాసమావేశము"

రా॥ శ్రీ॥ యం. హంపయ్య యం. యల్. సి. గారి యాతిభ్యము నారగించి సత్కరింపబడిన సెనేటర్లు శాసనసభ్యులు ప్రేక్షకులు వారిస్వగృహమున మధ్యాహ్న మొంటిగంటకు మనుసే సభచేసిరి. అందు శ్రీయుతులు హరిసర్వోత్తమ రావుగారు (కర్నూలు), కోటిరెడ్డి, పరశురామరావుగారు (కడప), బాలాజిరావుగారు (బళ్లారి), ఓబిరెడ్డి కొండప్ప పల్పూరు రామచార్యులు (శ్రీసాధనసంపాదకులు) కల్లూరు ను బృహద్రావుగారు (అనంతపురం), జి. లక్ష్మారెడ్డిగారు (గుత్తి), మల్లూరి అన్నపూర్ణ శాస్త్రిగారు (రాజమహేంద్రవరం) ముగ్గురు బెజవాడ ప్రేక్షకులును మరికొందరును ఉండిరి.

శ్రీ కోటిరెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించిరి చర్చ నాలుగు గంటలసేపుజరిగెను. శ్రీ హరిసర్వోత్తమరావుగారు ప్రారంభించి విపులముగ నొకఘంట ఉపన్యసించిరి. పిమ్మట దత్తమండలములవా రొకరొకరుగ వాల్గొనిరి.

అందరి ముఖ్యాంశములు:—ముఖ్యముగ బెజవాడ విశ్వవిద్యాలయకార్యస్థానమును అనంతపురమునకు మార్చుట ఉచితమునుటకు ప్రకృతపరిస్థితులనుబట్టి దృఢకారణము లనేకములు గలవు. కార్యస్థానమును కేంద్రస్థానము చేయుండుట ఉన్నతవిద్యావిధానాభివృద్ధికి అతిముఖ్యము. ఇది సర్వత్ర అంగీకృతమైనది. వైస్రాయల్ గారి ముఖ్యోద్దేశమును యిదియే. ప్రభుత్వమువారు వివిధ ప్రదేశముల యందు సాకార్యార్థమును, వారిని తృప్తిపరచుటను, నాలుగుకేంద్రము లొసగవలెనని ప్రయత్నింప, మూటికన్న నెక్కుడసాధ్యమనిరి. కాన, విశాఖపట్టణము, పరిశ్రమలకును, రాజమహేంద్రవరము, అనంతపురము, విద్య కరాభివృద్ధికిని, నిశ్చయించిరి. ఆయన కేంద్రకాలాల్ కాంక్షనపడవలెనని కృష్ణాజిల్లా నూరడించుటకు, కార్యస్థాన మున్ను చేర్చరచిరి. ఇది సిద్ధాంతపద్ధతి. కార్యస్థానము కేంద్రస్థానము ననుసరించియే యుండవలెను. ఇదివరకే కళాశాలలు రాజమండ్రి, అనంతపురములందు గలవు. సర్కారులకు మొదటియు, దత్తమండలములకు రెండవయు అనుకూలములు. ఎప్పటికైనా ఆంధ్రదేశము నను, రెండు విశ్వవిద్యాలయము లత్యావశ్యకములే. వానిని ఆంధ్రులు సంపాదించవలసిందే. నేరుమార్గము లేదు. కాన, జయమొందు నిక్కము. అయిన, ప్రకృతావకాశము ఎదిరికీ? (వాసిడింగు రిపోర్టులలోను, ముఖ్యముగ అనంతపురమే మేల్కొనబడియున్నది. ప్రత్యేకముగ ఆంధ్రదేశ మే భాగము, స్వతంత్ర, ధనోత్సాహవిద్యావిషయములలో హీనదశియుండున్నదో, యేది ప్రకృతావకాశమును విడనాడిన నికమందు ఇర్పాదులతో బాటుపెక్కిరాని ఆధోగతి, దుష్ప్రతియుండునో, యేది సోపరధానముతో చూడబడి, సమానముగ బుగింపబడి ప్రాతాన హ మొసగబడి ఆంధ్రరాష్ట్రమునకును ఆంధ్రవ్యక్తిత్వమునకును చేయూత యొసగి పునాదివేయుటలో పాల్గొనవలసియున్నదో అట్టి పరిస్థితియొకటి మొదటియువాకాశమునగి, సహాయపడుట సర్కారులకు సమంజసమైయున్నది. ఆర్థిక పరిస్థితి యం దడుగంటియున్న యీ భాగము, వేరుప్రదేశియులందుండి విద్యాప్రవీణత నొందవలెదు. అది దుస్సాధ్యము. కలలోనిమాట. అనంతపురమున విశ్వవిద్యాలయమున్ను, స్వల్ప మెక్కువైన ధ్యయప్రమాణలకుఁబ్బి చిద్రసభ్యసంపత్తికి సర్కారులవారికి గలదు. ఇదియు కొంతకాలముమాత్రమే జరుగను, ఇన్నట్టియు నకులుబిడుకలతయం దేలొపమును లేదు. కాని అనేక అనానుకూల్యములవలన పరిశక్తిపై (అన ముఖ్యముగ గవర్న మెంటుకు గుణతై) వాధారపడవలసిన యీ భాగము ప్ర ప్రభు మమున పొవడియము. ఇంతుకును, ఆ రోగ్యము నందును, సమ శి తో న్నతి యందును అనంతపురమే మేలు. మరియు జైత్రరాంధ్రులు స్వబలసంపద సర్వానుకూలములు

యువరాజు హారము.

నీవేద భుజించవలసినది యువరాజులు దిను ఆహారము. ఇతర ములైన యేషదాగ్రములును వానికంత ఆరోగ్యకరమైనవి కావు. శారీరపరాక్రమముతో ముఖ్యముగ గలిగిన వంశమున జన్మించినవాడు. అట్టి వంశముయొక్క కీర్తిని అట్టివానికి జన్మస్థానమైన భారతసామ్రాజ్యముయొక్క ప్రతిష్ఠను ఆరంభకముగ నుంచునట్లు చూచుకొనుటే వానివిధి.

అట్టి అపూర్వఅవకాశమును వానికి గలిగించుటకు వానిని గ్లాక్సో నిచ్చి పెంచవలెను. ఆమూలమున నీవును ప్రతిష్ఠ వార్జించెదవు. అయిదు రాజులుంటుంబములలోని శిశువులకిదే ప్రత్యేకముగ నుపయోగింపబడి ప్రఖ్యాతి నొందినది. నీవేదకప్పుడున్ను శ్రేష్ఠమైన పదార్థము నిచ్చుచేనుంచిది.

గ్లాక్సో బలకరమైన కీరాహారము.

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో, లిమిటెడ్.
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)
తపాలపెట్ట నెం. 40, మదరాసు.

2
3706

లగుటనలన ప్రయత్నపూర్వకముగ అనతికాలములోనే శరీరా విశ్వవిద్యాలయమును చెప్పుకొనగలరు. తత్ప్రయత్నములో మేము సోపరధానముతో సన్నిహితమై సంపూర్ణ సహాయ మొసగ గలము. అపు డాంగ్లభాషములకు సర్వతోముఖవిజయప్రాప్తి తీక్షణము. సర్కారులవారియందు మాకు అనుయగాని అనాదరణముగాని లేదు. మానిష్యచోయస్థిని మేము పృష్టముగ చెప్పుకొనుచున్నాము. మాతొకగతిని చూపింపిమ్ము తరుయిష్టమని సర్కారుగారిని కోరుచున్నాము. తయవకాశము మాకొసంగుటకన్న వేరుమార్గము గోచరింపదు. కావున జైత్రరేయిలు పాశ్చాత్యులయొడ సంపూర్ణ సహృద్ధాపనమును నిచ్చు షీకర్తవ్యమును వెల్లడించుట శ్రేయోదాయకము. ఇత్యాది యనేక విషయములు దత్తమండలములవారిచే గావింపబడెను

పిమ్మట రాజమంధిరమువారు శ్రీ అన్నపూర్ణ శాస్త్రి గారు దత్తమండలముకడ సానుభూతిని గవబరచిరి. రాజమహేంద్రమునకు లేనపు డాకార్యస్థానమెవ్వలనున్న తనకేమి లోలని యగ్ర్యతలముగ శాస్త్రిగారు మొదలు అనంతపుర ప్రాముఖ్యమున జరుగుచున్న పోరాటము కారణములనును ధన్యబద్ధముకలకాక! రెండవదిగఁచయవకాశ నునంతపురమునకొసగిన పిమ్మట రాజమహేంద్రవరమే విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థాన ముక్రమింపగలను. బెజవాడ యిప్పు డెవకాశ మొసగబడిన నికముండప్పటికైనను నెచ్చు. రెండవది తిప్పక అనంతపురమునకాన, రాజమండ్రి కాకాభంగము నిక్కమనిరి. ఇంతకును వికల హృదయ మువసరమనిరి.

బెజవాడ ప్రేక్షకులు కార్యస్థానము బెజవాడయం దుండుటకు వాగ్దానమునగబడెననియు నాలవకేంద్రమున కనన్యము ప్రయత్నింపవలె ననియు లేక జైత్రరేయిలము న్యాయరహితమని నిరాకరింపబడి నేరుప్రయత్నములు జరుగవలె ననియు

బెజవాడ మధ్యప్రదేశమును గ్రహించవలసవలెననియు వానా విధముల చూట్టాడిరి.

పిమ్మట శ్రీ అన్నపూర్ణ శాస్త్రిగారిని, నేను గ్రామమున నాటిసాయంత్ర మేర్పగుపబడియున్న, "అంధ్రరాష్ట్రోద్యమ" బహిరంగసభకు తోడుకొనిపోయినపిదప, యీక్రింద తీర్మానములు గావించబడినట్లు చెల్లినది.

తీర్మానములు

1. బెజవాడనుండి కార్యస్థానమును అనంతపురమునకు మార్చవలెను
2. కేంద్రమునా రిపు ముద్దేశించిన, యీ ని ట్రిబ్యున విశ్వవిద్యాలయ పద్ధతికాని, మరియేవిధముననైన యొసగబడు మొట్టమొదటి ప్రాముఖ్యత, అనంతపురమునకే యుండవలెను. ఈ విషయములో ఆంధ్రసెనేటర్లు, శాసన సభ్యులును సహాయబడవలెనని కోరబడినది.

టి. కృష్ణరావు,
స్థానిక కాంగ్రెస్ కమిటీ కార్యదర్శి.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఇంద్రజాలములో జర్మనీగారకీ, హస్తలాఘవము, అంగ్ల ఇర్పాదాలము, మెత్రికాస్త్రము, భూతనైద్యము, యంత్రములు, చిల్లరకు తివానాలు, వినోదవిద్యలు ఘనమృగ మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీనములో సమాధియగుట, శరీరమాలేన తలచెడి మాట్లాడించుట, గోలలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. యె రూ 4. Mesmerised Talisman సంజీవి దీనిధరించిన విశ్వరూపము, ఆరోగ్యము, బలము, ధనలాభము, తెలివి, అదృష్టమునిచ్చును. పని చేయరును. వ్యాపారమున లాభమువచ్చును. అనేకమందిచే మెప్పు పొందినది. 1-కి రూ 1-8, 4-కి రూ. 12-5 రూ 9, 2. ఆర్. జనార్దనసాయణుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా.

4083 వా.దతిరపు

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars on 2 annas stamp. Apply to:—Central Telegraph School, Nai Sarak, Delhi.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

“మక్స్విస్” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను అంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.
దేశభక్తి గలవా రందరూ తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.
తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము. వెల ప్రతి 1-కి రూ 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

చంటిపిల్లలకు
చిడ్డలకు అక్షిణి
వంటింట్లో
అన్ని వ్యాధులు
లకు చక్కని
నిరపాయ మైన
మందు.

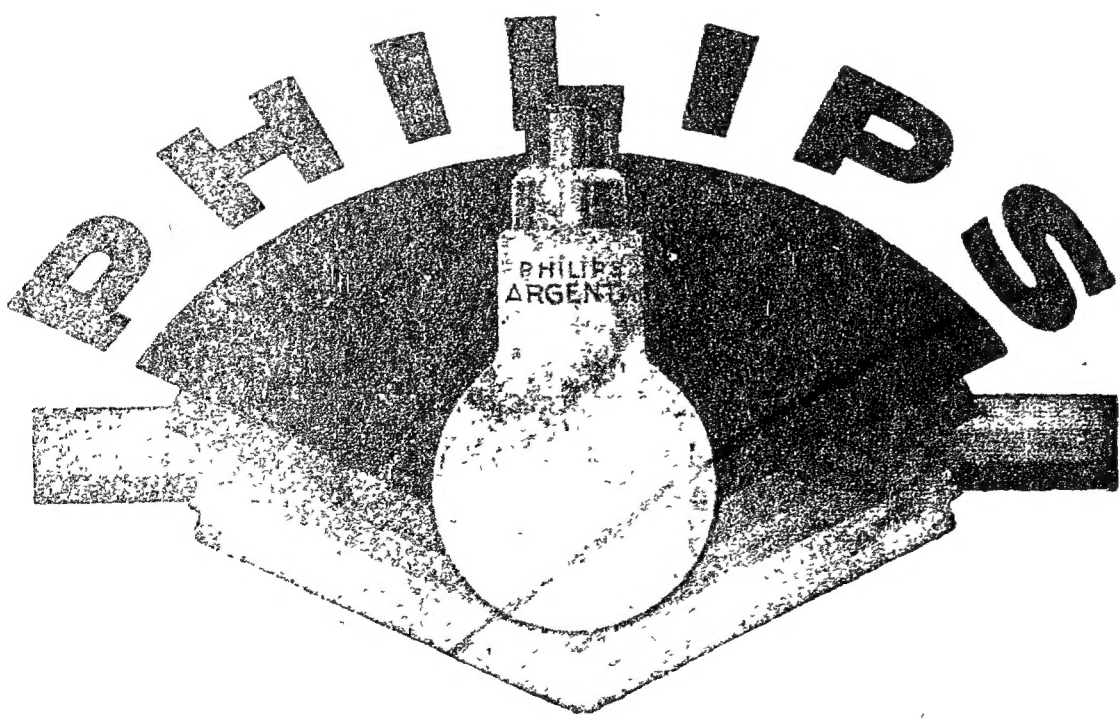

ప్రవృత్తు
గారి కైపు!
వాటరు అను
మందు పోలి
ఇంటి నుండి
రవలెను!

“Fifteen Points for Mothers.”
That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle of Woodward's "Gripe Water," the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.
Here are the points: —“Never put baby to sleep by using so called remedies which contain narcotics.” Woodward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.
WOODWARD'S "GRIPE WATER"
KEEPS BABY WELL.
W. WOODWARD (1927) LTD. Manufacturing Chemists,
71 & 73, Broad Street, London, N.W. 1

యీ మందు
తో తల్లులు పే
ల్లలను పెంచు
విధము తెలు
పుచున్న పుస్త
కము చిత్రముగ
నియ్యబడును

శ్రీపాద నరసింహాచార్యుల
వారివద్ద కాకినాడలో
కూడ దొరకును

బిత్తవ్యయమునకు ఫిలిప్స్ దీపములను ఉపయోగించి చూడుడు
అందరు వర్తకులవద్ద దొరకును లేక దక్షిణ ఇండియాకు గల సోల్ వజంట్లవద్ద దొరకును 3578
THE CROMPTON ENGINEERING Co. (Madras.) Ltd.,
Managing Agents:—BEST & Co. LTD., 1st Line Beach, MADRAS.

PHILIPS

కృష్ణజిల్లాబోర్డు తీర్మానములు

పలువురు ప్రభోధముచేయుచున్న గ్రామపురస్మిర్యాణములైన జిల్లాఆర్థికవిద్యాఆగోగ్యాభివృద్ధికి తగునిర్యాణకార్యక్రమము సాగించి దేశోన్నత్యమునకు వ్యక్తిరూపముగ చేయలేని ప్రజాసేవ సానిక సంఘములలో ప్రవేశించి చేయు సుద్దేశముతో ఆటోబోర్డులలో ప్రవేశించినవారలలో నేనొకడను. నాయుద్దేశములు కార్యరూపమున పెట్టుటకు జిల్లాబోర్డు నందు ప్రస్తుతయనకాశమునుబట్టి యీక్రింది తీర్మానములు సహపాదించినది. బోర్డునందలి సభ్యులందరి ఆమోదమునకు పాత్రమైనవిగాన సభ్యులందర నంగీకరించువార్ధన. ఇందులో కొన్ని బట్టెలు సముచితముగా ఆమోదించినట్లు తెలిసినది. కొన్ని కృష్ణా సత్యసాధనలో ప్రకటించి యుంటిని.

జిల్లాబోర్డు ఆదాయము:—జిల్లాలో నిట్టికార్యక్రమము సాగించు సుద్దేశమున్నపుడు జిల్లాయొక్క ఆదాయ పెంపి, ఏరూపమున నున్నదో, జిల్లాప్రజలకు దెలియజేయుట అనవసరము గాదు.

1927-28 కృష్ణజిల్లాబోర్డుఆదాయము ఇట్లున్నది.

మొత్తము	రూ	10,47,150-0-0
తెక్కలలో నిల్వ	రూ	1,55,798
ల్యాండు సెక్సు		1,57,310
తెక్కలు తనిఖీదారుకు దొరకనమువారిచ్చినది		1,800
ట్రంకురోడ్లకు గ్రాంటు		62,800
రెండవ తరగతిరోడ్లకు గ్రాంటు		61,410
లోలుకోట్లు		90,340
మోటార్లమీద		14,450
బల్లకట్టు		8380
రాధారిబంగళాలు ఆదె		1550
విద్యాలయములకు గ్రాంటుజీతములు		66,460
చెట్లరొట్ట		5000
భూములమీద		150
కైల్వేఆదాయము		3,64,050
పెట్టుబడిమీద ఆదాయము		1,38,000
రోడ్డుగ్రాంటులు		86,000
		1047150

ఇక తీర్మానములకువత్తము
జిల్లాబోర్డు రోడ్లమీదను, రాధారి బంగళాలకు యిది వరకు లేనివోట్లు, అందము, నీడ, లాభమునిచ్చు ఫలపుష్ప బాతులకు పెంపొందించుట అత్యంత అవసరముగాను మొక్కలు నాటుతరగియు పోవుచుండుటచే వెంటనే బోర్డువారు యింజనీయరుగారితో మరికొందరును కలసి పని ప్రారంభించుటకు ఏర్పాదమైనది.

కృష్ణజిల్లాలో జిల్లాబోర్డు క్రింద ప్రస్తుతము 497 మైళ్ళ పొడుగు రోడ్లున్నవి. ఇందు చెట్లుగల రోడ్లు 325 మైళ్ళు. చెట్లునాటవలసినవి యింకా 172 మైళ్ళుగలవు.

పూర్వము ఏ పుష్పపురుషుడో బాటసారుల తేమింకొరి వృక్షములు పొందిచి పుష్కలంట్టుకుంటే ప్రజలు నీడ, చక్కని పువ్వులు, తియ్యనిపండ్లు అనుభవించుచున్నారు. మనదేశం, మనజిల్లా స్వర్గమును చేసికొను అవకాశం మనలోనున్నది. పల్లెటూళ్ళబాటలు, సుందరముగ చేయవచ్చును. జపానులో బాటలు, అందమైన పువ్వులు ఆ దేశమునకు అలంకారము తెచ్చుచున్నవి. మనదేశం అట్లు ఎందుకు వుండకూడదు?

ఇప్పుడేపని బోర్డుయొక్కధర్మము. 1927-28 సం॥రం చెట్లమీద రూ 4,445 ఆదాయము వచ్చినది. బోర్డుకు ఆదాయము వచ్చుటగాకండా రోడ్లకు కొంతవరకు కాపాడును. అన్ని రోడ్లమీద చెట్లను సంరక్షించుటకు సాలుకు ప్రస్తుతం రూ 7,779 అవుతున్నది. ఇంత ఆదాయము బాగ్రతగామాస్తే వచ్చుటకు సందేహమండదు.

రాధారి బంగళాలు:—జిల్లాలో 28 గలవు. ఇందులో 6 బంగళాలలో మాత్రమే చెట్లుగలవు బంగళాలకు బంట్లోకులుండురు. నూతులుండును. కాని ప్రయాణీకుల సౌకర్యమునకై పువ్వులు, ఫలములు, కనీసము అనీడకూడాలేదు. దంతేధావనమునకు వుడకలకుగూడా బయటికి పోవలెను. ఆటోవోట్ల తేవ, నుట్టి, బాదం, నారింజ, నిమ్మ, అరటి,.....సోడ, మంచారు, గులాబి మొదలగు వుపయోగముగ చెట్లను, కూరకాముల తయారుచేయుటకు బంగళాను.

ఇచ్చట కావలసిన వారు పెంచుటకు వీలుండును.

జిల్లాలో పిలగు స్థలమున బోర్డుపత్తుమున వ్యవసాయ ప్రదర్శన మొక్కటి (దీనిని వ్యవసాయము) పరిశ్రమలక్రింద మార్చె నము. బ్రహ్మయ్యగారి ఖద్దరు ప్రదర్శనం తీర్మానం ఇందులో నీనమనను) ఏర్పాటుచే రైతుసమస్యలు చర్చించి, రైతు సంఘములు స్థాపించి ప్రాతినిధ్యమును, అద్దానికై రు 8000 ఖర్చుపెట్టి తీర్మానించుచున్నారు. ఇట్టి ప్రదర్శనములు పూర్వము ఏలూరులో కీ॥ శ్రీ॥ గోపీపెట్టి వారాయణస్వామి నాయుడు గారు జరుపుచుండెడివారు. ఇప్పుడు చివరచూచిన, రైతులు, గ్రామము, వారి అభివృద్ధి యెట్లు చే ప్రశ్నలేగాని వారిసమస్యల నిర్ణయించి వాటినుండి స్వరూపమునిచ్చినవారు కారు. అన్నివృత్తిలలో సంఘములేర్పడి పలుకుబడిపంపించి తమ తమ సంస్థల పరిష్కరించుకొనుచుండ సోదరరైతులు అసహాయస్థితినుండుట దురదృష్టము. రైతులు సమాజేమై తమలోపాలులు తామేతామేచింపకొనునపుడు మునుపటివలెను పంబులు పరిశీలించుకొని లాభనష్టములు తెల్పుకొనుకాల మిది. ఇతర దేశీయులందు రాష్ట్రములందు సోదరరైతు లెట్లున్నారో తెలుసుకొనునది. మేము జరుపబోవు ప్రదర్శనము, రైతుసమాజేమై లిందుకే. జిల్లాబోర్డు త్వరలో కోర్టులకు పీఠర్థికాను బాటున మోటాకూడిన వెళ్ళుటకు మార్గసౌకర్యములు కలిగించుటయేగాక రైతుల నిజకష్టముల నివారణకై నిందు ప్రయత్నములు చేయవలెను. ఇది యొక్కచూర్ణము అందులకు.

జిల్లా బోర్డుయొక్క ఉన్నత పాఠశాలలో వృత్తివిద్య ముఖ్యముగా వ్యవసాయము బోధించుటకు అనుకూలపరిస్థితులు యెచ్చునున్నవో కనుగొనుటకు, ఈవిషయమే వ్యవసాయశాఖ, వృత్తివిద్య, వైద్యశాఖాధికారులతో సంప్రదించి, ఇతరబోర్డుల అధ్యక్షులు తెలిసికొని త్వరలో ప్రయత్న ఫలములు ప్రకటించుటకు ఒకకమిటీ యేర్పరచుటకు తీర్మానించుచున్నాము.

శ్రీ గొల్లపల్లి రాజాగారు యావదయమై కొంత క్రమ దీక్షిస్తామన్నారు. శూజిపేట స్కూలులో పెట్టించుచునీ వారి తీర్మానముకటియున్నది. మాజిబోర్డుక్రింద 7 ఉన్నతపాఠశాలలు అవనిగడ్డ, గుడివాడ, రాడంకి, కైకలూరు, గన్నవరం వంటిగాను, జగ్గయపేటల గొల్లపల్లి, పామర్రు, కపిలేశ్వరపురం ఈశుపుగొల్ల, మైలవరం, తిరువూరు, 5 మాధ్యమిక పాఠశాలలుగలవు. స్థంబశాలలు కొత్తగానొకటి స్థాపించుచునీ బ్రహ్మయ్యగారి తీర్మానముకటిగలను అన్నిచోట్లకు “బడిపంపిన బండలయ్యే” ఆ పాడుచున్న లేకపోయినా మావాడికి ఆ నాలుగు మడిచెక్కలయినా దక్కేది. ఈచదువులొచ్చి మార్గంపలుకూర్చినవి. పాడిపంటలవలెనె. కొయ్యకట్టల కోర్కెలేదు యెప్పుడు బజారులు, బజుసోపులు, బట్టలొట్టు పట్టుకుతిరుగునను విషయములను ఏర్పరచు. వికారవిద్యతప్ప, సహజమై పడిపేమై గ్రామబాలకుమరొగించువారిసాలములందు ప్రేమ, ఆటలయందుప్రీతి, వృత్తిలో అభిమానము, కష్టములో సౌఖ్యము, పుట్టింది అర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పడు విజ్ఞానము వికసించజేయు వ్యవసాయవిద్యయందును లేదు.

పై వున్నతపాఠశాలలు పల్లెటూరిప్రజల సమస్యలయొక ఆధారపడియున్నను, పల్లెటూరిపిడ్డల సౌకర్యములకుగాక, ఉద్యోగములకు తయారుజేయు కార్యకర్తలములుగాను, నిరుద్యోగులను సృష్టించు నరకములుగను సృష్టించబడినట్లున్నవి. రైతుపిడ్డలకు విజ్ఞానవిద్య, వృత్తివిద్య అవసరముగాను యెచ్చునైన పరిష్కారమును వ్యవసాయవిద్య రైతుపిడ్డలకు నందజేయుట బోర్డు ప్రధమధర్మము.

బాలభటకృష్ణ దేశసేవకు, బాటియోక్రితకు బాలరక్రమ వికాసమునకు తోడ్పడుతున్న జిల్లాబోర్డు ఉన్నతపాఠశాలలందును, మాధ్యమికపాఠశాలలందును, అట్టికేదన నిర్వంధించుటకును, తాలూకాబోర్డు విద్యాలయములందును కూడ నిర్వంధించుటకు బోర్డులకు సూచించుచు తీర్మానించుచున్నాము.

మనదేశములో నలుగురుకలిసి మాట్లాడుచు నడుచుట చేతగాదు, రైలువేగమునవద్ద టిక్కెట్లుకొనవలెనంటే, స్త్రీలకు రానుకొని మోకాళ్ళుత్రొక్కుచు మోచేతిపెట్టలు తినుచు అందరు ఒక్కసారిటిక్కెట్టులుమ్మకిటికినవ్వు ప్రదర్శనం చేయవలసినదే. ఎవరైతే నీళ్ళలోనునిగిపోవుచుండ అయ్యో అనుచు ఫలములేనివిచారమును ఒడ్డునునుండి చూపించవలసినదేగాని వదుముకట్టి నీళ్ళలోనిగిడుమికి ప్రాణరక్షణచేయు చాకచక్యముగాని సాహసముగాని యుండదు. నీళ్ళపైపు యెవరైన వరాకున వదలుటచే నీరు వృధాయగుచుండ వివోదముచూచుచు పాశ్చాత్యులగాని కొంచెము క్రమతీసికొని సరిగా తిప్పి నష్టము

బాపినవా గరును. ఒక టిప్పియొక్క ఆహ్వానములకు వెళ్ళినను ఆఖరువారికి లేకుండా పశ్చిములు (మింగువారు అనేకమంది సమిష్టి కార్యమేదైన చేయవలెనని యన్న సంఘాభిమానము బాతిభేదము ఇంటిపేర్లు ఇంక నెన్నియో అపనికీ అటంకములు వచ్చును. కారాము మనలో అందరకు కలసిన ఒకశత్రు లేదు. పాశ్చాత్యులు పదిమంది నడుచుచున్నను పాదములన్నియు ఒకమాదిరి పడుచుండును. అదేమనెదము? ఇట్టిలోపములు లేకుండ రాబోవు యువకులైనను పౌరకర్మముల పెంపొందించుటకు నిర్వంధభటకృష్ణ విద్యాలయములలో అవసరము.

వైసిల బోర్డు విద్యాలయములలో ఒక్కొక్కచోటలో మాత్రము బాలభటకృష్ణ యొన్నది అవనిగడ్డ తాడంకిలో త్వరలో ప్రారంభించురు. బాలభటకృష్ణకంటే వుయ్యూరు రాజాగారి వాయుత్వమున నడుపబడుచున్న ఆంధ్రభటకృష్ణ ఆదర్శమైనది. ఎట్టి వ్యయములేకనే శత్రు నేర్పుటకు వారు సిద్ధముగా నున్నారు.

జిల్లాబోర్డు పత్తుమున విద్యాలయములలో అచ్చటచ్చట ఆదర్శగ్రంథాలయములు వానితోపాటు రాత్రిపాఠశాలలు నిల్పుటకోర్కొక కమిటీని తీర్మానించేయుచున్నాము సామగ్ర్య వుయ్యూరు, చల్లపల్లి, మాదిసేపల్లి, గుడ్లవల్లెరు, పెడన మున్నగుచోట్ల గ్రంథాలయములు బోర్డుతరఫున పెట్టి వానితో రాత్రి పాఠశాలలు పెట్టి విద్యాభివృద్ధికి నూతన మార్గములద్వారా పాటుబడవలెను. కొంతమంది తమ గ్రంథాలయముల నిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నారు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తువారు ప్రజలలో విజ్ఞానము విరివిగా వ్యాపింపజేయుటకు స్థాపింప నున్న విద్యావ్యాపకశాఖకు రు 8000 ల వారికి విరాళము నిచ్చుటకు తీర్మానించుచున్నాడు.

ఇట్లే తదితర బోర్డులందు బాటియోక్రితాభివృద్ధికి అవసరమగు తీర్మానముల చెప్పి విద్యాకార్యక్రమమును కార్యరూపమున తెట్టుమని ప్రార్థన.

మాగంటి బాపినిడు,

వి. యస్. సి. (కార్నల్) యం. యస్. సి. (కాలిఫోర్నియా) జిల్లాబోర్డు మెంబరు.

ఉపశమనమును చేయును
మాన్యును
కాలిలను, ప్రాణములను, నీటి
కులను, దెబ్బలను సామ్యమును, గీత
లను, చర్మములను, “వెన్ లెక్”
జెల్లవాటి, నన్నిటిని శాంతిపఠించి,
బాగుగా మదుర్చును. ఎప్పుడుగల
భాగమునందు నిద్రానయుచు నీలివీణ
రుద్దుడు. నొప్పిని తగ్గించుటకు
గలిగించును.

Chesbrough Mfg Company (Consolidate) New York, U S A

Vaseline PETROLEUM JELLY

మేలైనదానినే పొదుడు దీనికి బదులు దేనిని తీయకుడు.

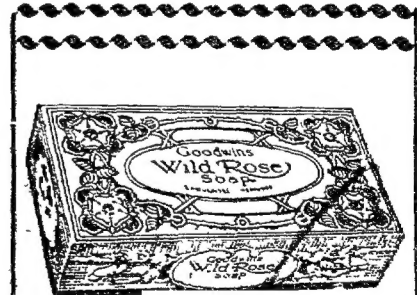
తూర్పుగోదావరిజిల్లా సహకారసమైక్యత కార్యనిర్వాహక సభ

11-9-27 న తేదీన రాజుమహేంద్రవరంలో సమావేశమగుట.

(స్వకీయ విలేఖరి)

11-9-27 న తేదీ తూర్పుగోదావరి మండల సహకార సమైక్యత కార్యనిర్వాహక సభ, ఆదివారం ఉదయం 8 గంటలకు శ్రీయుత దాక్టర్ పి. గురుమూర్తిగారి యాధిపత్యమున, రాజుమహేంద్ర సహకార యూనియను ఆఫీసులో జరిగినది. రామచంద్రపురం, నెల్లూరుబ్యాంకు ప్రతినిధులు, యిందలి యూనియనుల ప్రతినిధులు, అమలాపురం, రాజమండ్రిబ్యాంకుల ప్రతినిధులు, ఇందలి యూనియను ప్రతినిధులు, పెద్దాపురం కాకివాడ యూనియను ప్రతినిధులు సభకు విచ్చేసిరి. కాకివాడ బ్యాంకు, పికాపురం, తుని యూనియనుల ప్రతినిధులు సభకు విచ్చేయుండలేదు. నూతన పాలకవర్గ సంఘ సభానిర్వహణము నకు, దాక్టరు పి. గురుమూర్తిగారిని అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనిరి.

సహకారసంస్థలలో పనిచేయుటకు తగినతరీఖీజు నిచ్చుటకు స్కూలుపైసలు చేదివిన విద్యార్థులవద్ద దరఖాస్తులు తీసికొని శత్రుతరగతులు ఏర్పాటుచేయుటకు కార్యదర్శిగారికి అధికారిమిచ్చిరి. సమైక్యతనుతరఫున మండలములలో వివిధ సహకారసంస్థలవారి వృత్తాంతములను తీర్మానములను, ప్రకటించుటకు సహకారోద్యమవ్యాప్తి మండలములో ప్రోత్సహించుటకు, మాసపత్రికయొకటి నిర్వహించుటకు తీర్మానింపబడినది. పికాపురము యెట్టేటు సభాగోళీలు సంఘమును సమైక్యతనునకు చేర్చుకొనబడినది. శ్రీ రాజా పరేల్లానా వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారిని సమైక్యతములో వ్యక్తిసభ్యులుగ చేర్చుకోబడిరి. వివిధ సహకారయూనియనుల ఆదాయవ్యయముల నిత్య యింతుటకు, నెల్లూరుబ్యాంకు ప్రతినిధులతో కూడిన ఉపసంఘము తీర్మాను కావించబడినది. ఈసంవత్సరము సమైక్యతము నకు మిగిలిన శ్రీ జ్యోతుల రామచంద్రరావు పంతులుగారిని అధ్యక్షులుగను, శ్రీయుత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారిని కార్యదర్శిగను తిరిగి ఎన్నుకొనిరి. సహకారసంఘములలో పనిచేయు పంచాయితీదార్లు సహకారోద్యమాదర్శకములు పరిపాలనాపద్ధతులు బోధించుటకు కేంద్రస్థానము తేర్చురచి రాజమండ్రి, పెద్దాపురం, పికాపురం, తుని, కాకివాడ యూనియను ప్రదేశములలో శత్రుతరగతుల తేర్చరచుటకు కార్యదర్శిగారికి అధికార మిచ్చిరి. వ్యక్తిసభ్యులలో నుంచి మిగిలిన శ్రీ పరేల్లానా వెంకటసుబ్బారావుగారిని కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగా కో ఆప్టుచేసిరి. ఉదయం కార్యనిర్వాహకసభ అధ్యక్షులకు వందనములతో సమాప్తిచెందినది.

అమితమైన సువాసన
విడువక తీటయినట్లే సబ్బువు వాడు
టచే మీచర్మమునందుగల చెల్లెలవంటి
టి మృదుత్వము ఆట్టినేయును.
Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co., Ltd. P. O. Box 237 3433 MADRAS.

శాస్త్రోక్తమైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 నాళ్ళకు మైన ప్రశ్నలకు బదుల వ్రాయుటకు రూ 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సంత్సరము వ్రాయుటకు రూ 5-0-0. వి. పి. ఖర్చులు వేరు ప్రశ్న వ్రాయుకొనునెలలపనియును. సర్వకార్యములందఱయము లేదు. శ్రీ గుర్రాబ్రహ్మకవచము రూ 2-0-0
శ్రీ గుర్రాబ్రహ్మ శోధింపకవచనియము. 3860
శిరుత్తడి, చిత్తూరుజిల్లా